

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä toukokuuta 2017

276/2017

Valtioneuvoston asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), jäljempänä *porotalouden rakennetukilaki*, 3 §:ssä tarkoitettuihin tukijärjestelmiin.

2 §

Euroopan unionin lainsäädännön soveltaminen

Yksinomaan porotaloutta koskevan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimi täyttää porojen ja porotuotteiden tuotantoon ja kaupan pitämiseen Suomessa myönnettävien kansallisten tukien sallimisesta annetun Euroopan komission päätöksen K(2016) 1752, ehdot.

Muuta luontaiselinkeinoa kuin porotaloutta koskevan tuen ja tutkimusrahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimi täyttää tiettyjen maa- ja metsätalouseläntien ja maaseutualueiden tutkimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 ehdot.

Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimi täyttää Manner-Suomen maaseudun kehittämissuohjelman 2014–2020 ja sen hyväksymistä tai muuttamista koskevan komission päätöksen ehdot.

Porotalouden rakennetukilain 87 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitetun erityisen etuuden myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimi täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annetun komission asetuksen (EU) N:o 1408/2013 ehdot.

Porotalouden rakennetukilain 87 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun erityisen etuuden myöntämisen edellytyksenä on, että tuettava toimi täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla annetun komission asetuksen (EU) N:o 717/2014 ehdot.

3 §

Valtiontukilainsäädännön rajoitukset tuen myöntämislle

Tukea ei saa myöntää sellaiselle vaikeuksissa olevalle yritykselle, jota tarkoitetaan suuntaviivoista valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annetussa komission tiedonannossa (2014/C 249/01).

Tukea ei saa myöntää eikä myönnettyä tukea maksaa, jos tuen tai sen maksun hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

2 luku

Tuettavaa toimenpidettä koskevat yleiset edellytykset

4 §

Tuen hakeminen

Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustukea (*aloitustuki*), elinkeinonharjoittajan investointitukea (*investointituki*), asunnonrakentamistukea ja paliskunnan investointitukea saa hakea jatkuvasti. Hakemukset ratkaistaan tukijakoittain, jotka ovat:

- 1) 16 päivästä tammikuuta 15 päivään huhtikuuta;
- 2) 16 päivästä huhtikuuta 15 päivään kesäkuuta;
- 3) 16 päivästä kesäkuuta 15 päivään syyskuuta;
- 4) 16 päivästä syyskuuta 15 päivään tammikuuta.

Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua tukea saa hakea vuosittain seuraavasti:

- 1) paliskunnan aitojen kunnossapitotukea viimeistään 15 päivänä tammikuuta;
- 2) tutkimusrahoitusta viimeistään 31 päivänä maaliskuuta;
- 3) erityistä etuutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta.

Porotalouden rakennetukilain 50 §:n 2 momentissa tarkoitettu kustannusten raja, jonka ylittyessä on pyydyttävä mainitussa lainkohdassa tarkoitettu lausunto, on 200 000 euroa.

5 §

Liiketoimintasuunnitelma

Aloitustuen sekä tuen, johon sisältyy lainamuotoista tukea, myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää liiketoimintasuunnitelman.

Liiketoimintasuunnitelmassa on esitettävä ainakin:

- 1) tuen hakijan ikä, ammattitaito ja vakinainen asuinpaikka;
- 2) kuvaus porotaloustilan tai luontaiselinkeinoalan (*tila*) toiminnasta ja elinkeinon harjoittamisesta sekä arvio toiminnan riskeistä;
- 3) tilan hallintaa ja rakennetta koskevat tiedot, tuen hakijan paliskunta, toiminnan työllistyvyys, tilan tuotannollinen varallisuus ja sen soveltuminen tuettavaan toimintaan, porojen ja muiden tuotantoeläinten eläinmäärät ja tuotosmäärät sekä luontaiselinkeinoon liittyvää elinkeinotoimintaa koskevat tiedot;
- 4) tiedot tilan toiminnan kehittämisestä ja kehittämisen tavoitteista sekä päätuotteiden markkinointimahdollisuuksista;
- 5) koko tilan maksuvalmiussuunnitelma, jossa poro- ja luontaiselinkeinojen tulojen lisäksi on eriteltävä myös hakijan tulot muusta kuin poro- ja luontaiselinkeinoista sekä selvitys tarpeellisine laskelmineen hakijan ja hänen puolisonsa vuosittaisista kokonaistuloista;

6) tiedot muista toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä vaikutuksista tilan tuotanto-olosuhteisiin työympäristön, luonnonvarojen kestäväen käytön tai eläinten hyvinvoinnin kannalta.

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen laskelmien tarkastelukauden tulee koskea hakemusvuotta edeltävää vuotta, hakemusvuotta ja vähintään viittä hakemusvuotta seuraavaa tilikautta. Laskelman laatijan on esitettävä käytettyjen ennusteiden perusteet ja lähdeaineisto. Hakijalle avustuksena myönnettävä porotalouden rakennetukilain ja ennen sen voimaantuloa voimassa olleen lainsäädännön perusteella myönnetty aloitus- ja investointituki on otettava maksuvalmiussuunnitelmassa huomioon niinä vuosina, joina avustukset maksetaan.

Liiketoimintasuunnitelman toteutumista koskevassa selvityksessä on esitettävä, miten suunnitelman mukaiset toimenpiteet ovat toteutuneet, sekä tarvittaessa syyt, jotka ovat vaikuttaneet siihen, etteivät toimenpiteet ole toteutuneet suunnitelmassa esitetyllä tavalla.

6 §

Tuettavien toimenpiteiden valintaperusteet

Aloitustuella tuettavia toimenpiteitä valittaessa noudatetaan 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ohjelman mukaisia valintaperusteita. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa maa-seudun kehittämissuunnitelmien hallinnoinnista annetun lain (27/2014) 11 §:ssä tarkoitettuna hallintoviranomaisena aloitustuen valintaperusteet mainitun lain 14 §:ssä tarkoitettua seurantakomiteaa kuultuaan.

Jos tuen myöntämiseen osoitetut varat eivät riitä kaikkien tuen ehdot täyttävien investointien tukemiseen, tuettavia toimenpiteitä valittaessa otetaan huomioon:

1) asuntorakentamistuessa hakijan elinkeinotoiminnan edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan sekä hakijan ja hänen perheenjäsentensä asunto-olot ja niiden tarkoituksenmukaisuus;

2) muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa investoinneissa, miten suunniteltu investointi parantaa elinkeinon tai tilan taloudellisia toimintaedellytyksiä sekä edistää työturvallisuutta, työssä jaksamista, eläinten hyvinvointia tai energiatehokkuutta;

3) tilan sijainti saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitettulla saamelaisen kotiseutualueella ja erityisesti kolttalain (253/1995) 2 §:ssä tarkoitettulla alueella (*koltta-alue*).

Perheenjäsenellä tarkoitetaan hakijan puolisoa sekä hakijan tai hänen puolisonsa rintaperillistä ja ottolasta, näiden puolisoa ja rintaperillistä sekä hakijan tai hänen puolisonsa vanhempia.

7 §

Toimenpiteen aloittaminen

Tilanpidon aloittamisesta säädetään 28 §:ssä.

Muu kuin 1 momentissa tarkoitettu toimenpide katsotaan aloitetuksi, kun:

1) rakennettaessa tai laajennettaessa rakennusta, rakennelmaa tai rakennetta perustustyö on aloitettu valamalla tai muulla vastaavalla kestäväällä tavalla tai, jos perustustyön toteuttaa urakoitsija, lopullinen urakkasopimus on allekirjoitettu;

2) peruskorjattaessa rakennusta, rakennelmaa tai rakennetta työn tekeminen on aloitettu taikka, jos työ teetetään, lopullinen sopimus on allekirjoitettu;

3) hankittaessa poroja tai poromerkki karjoihin lopullinen kauppakirja on allekirjoitettu;

4) hankittaessa kone, laite tai muu käyttöomaisuuteen kuuluva esine tai oikeus, sitova tilaus on tehty tai lopullinen sopimus hankinnasta on allekirjoitettu tai, jos tilausta tai han-

kintasopimusta ei edellytetä, esineen tai oikeuden hankintahinta tai, jos hinta maksetaan erissä, ensimmäinen erä on maksettu;

5) rahoitettaessa tutkimusta, jonka hakija itse toteuttaa, tutkimustyö on hyväksytyn tutkimussuunnitelman mukaisesti tosiasiallisesti aloitettu;

6) toteutettaessa muu kuin 1–5 kohdassa tarkoitettu toimenpide, työn tekeminen on aloitettu, hinta on maksettu tai lopullinen sopimus on tehty.

8 §

Aloitettujen toimenpiteiden tukeminen paliskunnan hankkeissa

Tukea aloitettuun toimenpiteeseen voidaan myöntää, jos:

1) paliskunta on velvollinen poronhoitolain (848/1990) 32 §:n mukaisesti rakentamaan suoja-aidan viljelyksen tai muun alueen suojaamiseksi, eikä porojen aiheuttamien vahinkojen estäminen ole mahdollista ilman, että aita rakennetaan välittömästi;

2) tyydyttävässä kunnossa oleva paliskunnan aita on rikkoutunut luonnonolosuhteiden tai hirvivahingon vuoksi tai muun kuin paliskunnan jäsenen toiminnan seurauksena, jos ilman aitaa poroille aiheutuisi olennaista vaaraa tai rikkoutunut aita olennaisesti haittaisi poronhoitotöitä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tukihakemus tehdään heti, kun se hakemuksen perusteeksi edellytettyjen asiakirjojen ja paliskunnan päätöksentekoa koskevien sääntöjen perusteella on mahdollista.

9 §

Tuen muoto ja enimmäismäärä

Tuki myönnetään liitteessä tarkoitettujen tuen enimmäismäärien ja tukimuotojen mukaisesti, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos samaan tarkoitukseen on jo myönnetty tukea Euroopan unionin tai kansallisista varoista, tässä asetuksessa tarkoitettu tuki ja aikaisemmin myönnetty tuki yhteensä ei saa ylittää liitteen mukaisia tuen enimmäismääriä. Tuen enimmäismäärässä otetaan huomioon myös hakijan muun lain kuin porotalouden rakennetukilain nojalla saama tai hakijalle kuuluva sekä muun viranomaisen tai julkisyhteisön myöntämä tuki tai etuus, joka kohdistuu samaan toimenpiteeseen kustannusten vähennyksenä, käyttöoikeutena, verovapautena tai muulla vastaavalla tavalla.

Myönnettäessä tukea kohteeseen, joka on tuhoutunut vahinkotapahtumassa, samaan kohteeseen kohdistuva vakuutuskorvaus vähennetään tuettavan investoinnin hyväksyttävästä kustannusarviosta.

10 §

Omat tuotantopanokset

Yksityisenä rahoituksena hyväksytään rakentamisinvestoinnissa oman puutavaran tai maa-aineksen käyttö ja tuen saajan tekemä työ. Oman työn arvo on 15 euroa työntekijätunnilta. Jos työ tehdään käyttäen traktoria tai muuta vastaavaa työkonetta, työn arvo on 30 euroa tunnilta henkilötyön lisäksi.

Työstä on pidettävä tuntikirjanpitoa. Puutavaran ja maa-aineksen määrästä, laadusta ja hinnasta on esitettävä asiantuntijan selvitys.

11 §

Tuettavan rakentamisen yleiset edellytykset

Tuettava rakentaminen on toteutettava kohteen käyttötarkoitukseen nähden taloudellisella tavalla. Taloudellisuutta arvioitaessa voidaan hyväksyttävien rakentamiskustannusten lisäksi ottaa huomioon tuettavan kohteen laatu ja käyttöaika sekä rakentamisesta aiheutuvat muut kustannukset. Rakentamisen hyväksyttäviin kustannuksiin ei kuitenkaan lueta sellaisia laadusta aiheutuvia kustannuksia, jotka eivät ole tavanomaisia eivätkä välttämättömiä tuen kohteena olevassa tuotantotoiminnassa. Rakentamisen hyväksyttäviin kustannuksiin voivat sisältyä myös hankkeen suunnittelusta sekä vesihuollosta ja sähköistyksestä aiheutuvat kustannukset.

Rakentamisen hyväksyttävät enimmäiskustannukset voivat olla erilaiset poronhoitoalueen eri osissa, jos rakentamisen kustannukset eroavat investoinnin kustannuksiin vaikuttavalla tavalla. Rakentamisen hyväksyttävien enimmäiskustannusten on perustuttava tuen hakuajankohdan kustannustasoon.

12 §

Rakennussuunnitelma

Rakennuksen rakentamista koskevaan investointitukihakemukseen on liitettävä suunnitelma, jossa on oltava:

- 1) pääpiirustukset;
- 2) rakennusselostus;
- 3) rakennusselostukseen perustuva rakennusosakohtainen kustannusarvio tai -laskelma;
- 4) erikoissuunnitelmat, jos niillä on merkitystä rakennuksen toimivuutta ja hyväksyttäviä kustannuksia arvioitaessa.

Rakentamista koskevan suunnitelman yksityiskohtaisuuden ja laajuuden on oltava asianmukaisessa suhteessa hankkeen laajuuteen ja kokonaiskustannuksiin.

13 §

Tuotanto-olosuhteita koskevat vaatimukset

Tuen kohteena olevaa tuotannonalaa koskevia ympäristöä, hygieniää ja eläinten hyvinvointia koskevien Euroopan unionin tai kansalliseen lainsäädäntöön perustuvien pakollisten vaatimusten täytyminen voidaan todeta myös muun kuin tuen myöntäneen viranomaisen suorittaman tarkastusten tai valvonnan perusteella, tilakäynnin perusteella, paliskuntaa koskevassa tarkastuksessa saadun tiedon perusteella tai muulla vastaavalla luotettavalla tavalla.

3 luku

Elinkeinonharjoittajaa ja elinkeinoa koskevat edellytykset

14 §

Ammattitaito

Riittävänä ammattitaitona pidetään tuen kohteena olevan elinkeinotoiminnan alalta hankittua vähintään toisen asteen tutkintoa. Ammattitaito voidaan osoittaa myös oppisopimuskoulutuksella tai näyttötutkinnolla.

Aloitustukea myönnettäessä riittävänä ammattitaitona pidetään myös vähintään kolmen vuoden käytännön kokemusta porotaloudesta tai muusta luontaiselinkeinosta ja sen lisäksi

hankittua tuen kohteena olevan elinkeinotoiminnan harjoittamisen kannalta tarkoituksenmukaista koulutusta, jonka laajuus vastaa vähintään 20 opintoviikkoa tai 30 opintopistettä ja josta vähintään 10 opintoviikkoa tai 15 opintopistettä vastaava osuus on talousopintoja. Jos aloitustukea hakee kaksi tai useampi luonnollinen henkilö yhdessä, ammattitaitoa koskevan edellytyksen katsotaan täyttyvän, jos jokaisella hakijalla on vähintään kolmen vuoden työkokemus ja vähintään puolella hakijoista on edellä tarkoitettu koulutus.

Muuta kuin aloitustukea myönnettäessä riittävänä ammattitaitona pidetään myös vähintään kolmen vuoden käytännön kokemusta porotaloudesta tai muusta luontaiselinkeinosta ja sen lisäksi hankittua tuen kohteena olevan elinkeinotoiminnan harjoittamisen kannalta tarkoituksenmukaista koulutusta, jonka laajuus vastaa vähintään 10 opintoviikkoa tai 15 opintopistettä. Jos tuotantosuunta ei tuettavan toimenpiteen vuoksi muutu, riittävänä ammattitaitona pidetään vähintään kolmen vuoden työkokemusta porotaloudesta tai muusta luontaiselinkeinosta.

15 §

Luontaiselinkeinoksi katsottava maatalous

Luontaiselinkeinoksi katsotaan tilalla harjoitettava kotieläintuotanto, viljan, öljykasvien, heinän ja nurmen viljely sekä avomaan puutarhatalous ja kasvihuonetuotanto, jos sen vaatima työpanos on keskimäärin enintään 1 000 henkilötyötuntia vuodessa tai tilalla harjoitetusta maataloudesta saatava yrittäjätulo on pienempi kuin maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) nojalla säädetty alin maatalouden yrittäjätulo. Yrittäjätuloon luetaan tällöin ainoastaan muusta maataloudesta kuin porotaloudesta saatu tulo.

16 §

Luontaiselinkeinoon liittyvät elinkeinot

Tilan elinkelpoisuutta arvioitaessa luontaiselinkeinojen lisäksi otetaan huomioon tilalla tai tilalta käsin harjoitettavat luontaiselinkeinoon liittyvät elinkeinot. Kalastuksen ja metsätalouden lisäksi tällaisina elinkeinoina pidetään:

- 1) käsityönä tai pienimuotoisena teollisuustuotantona tapahtuvaa luontaiselinkeinosta saatujen tuotteiden kunnostamista ja jatkojalostusta;
- 2) luontaiselinkeinoissa tarvittavien välineiden valmistusta ja kunnostamista;
- 3) matkamuijosten valmistusta;
- 4) matkailijoiden majoittamista ja opastusta ja muuta vastaavaa palvelutoimintaa.

Luontaiselinkeinoon liittyvään elinkeinoon voidaan rinnastaa toiminta tilalla osana palvelujen tai tuotteiden jalostus-, jakelu- tai myyntiketjua. Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon luontaiselinkeinoon liittyvät elinkeinot, jotka työllistävät yrittäjän ja hänen perheenjäsentensä lisäksi muita henkilöitä enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavasti.

17 §

Vähimmäis- ja enimmäistulot

Henkilön, joka omistaa vähemmän kuin 80 eloporoa tai harjoittaa yksinomaan muuta luontaiselinkeinoa kuin porotaloutta, katsotaan saavan pääasiallisen toimeentulonsa luontaiselinkeinosta, jos hänen vuotuiset tulonsa luontaiselinkeinosta ovat vähintään 8 500 euroa. Jos luontaiselinkeinoa harjoittaa yhdessä useampi henkilö yhtymänä, vähimmäistulona otetaan huomioon eniten ansaitsevan henkilön tulot.

Tukea ei myönnetä sellaiselle porotalouden tai muun luontaiselinkeinoon harjoittajalle, jonka muusta kuin porotalouden rakennetukilaissa tarkoitettujen elinkeinon harjoittamisesta saamat viimeksi toimitetussa valtionverotuksessa todetut verotettavat ansiotulot ylittävät

40 000 euroa vuodessa tai, jos hakijana ovat aviopuolisot yhdessä, yhteensä 60 000 euroa vuodessa. Tuloissa voidaan ottaa huomioon todennettavissa olevat muutokset.

18 §

Elinkeinotoiminnan tulot

Ammattia harjoittavan tulona pidetään sitä tuloslaskelmaan perustuvaa toiminnan tulosta, joka viimeksi toimitetussa verotuksessa on katsottu henkilön asianomaisen tulolähteen tuloksi lisättyinä tehdyillä poistoilla, maksetuilla koroilla ja välittömällä veroilla. Hakijan harjoittaessa luontaiselinkeinon ohella liiketoimintaa tämän toiminnan tuloksi katsotaan vastaava tuloslaskelman mukaiseen käyttökatteeseen perustuva tulos lisättyinä edellä mainituilla erillä.

4 luku

Elinkeinonharjoittajan investointituki

19 §

Investointituen hyväksyttävät kustannukset

Investointitukea voidaan myöntää kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- 1) luontaiselinkeinon harjoittamisessa tarvittavan tuotantorakennuksen rakentamisinvestoinnista;
- 2) sellaisesta vesihuoltoon tai sähköistykseen liittyvästä investoinnista, joka ei sisälly luontaiselinkeinossa tarvittavan tuotantorakennuksen rakentamiskustannuksiin sekä tieyhteyden rakentamiseen yleiseltä tieltä hakijan tilalle;
- 3) porojen ja maastoajoneuvojen sekä muun luontaiselinkeinon harjoittamisessa välttämättömän irtaimiston hankinnasta;
- 4) luontaiselinkeinoalueella tilan ulkopuolella sijaitsevan, pinta-alaltaan enintään 40 neliömetrin kokoisen työmaa-asunnon rakentamisinvestoinnista.

20 §

Investointituen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Investointitukea ei makseta kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- 1) tuotanto- tai tukioikeuksien, kasvien tai muiden eläinten kuin porojen hankinnasta;
- 2) traktorin, pienkuormaajan tai auton hankinnasta;
- 3) viranomaisluvista tai toimenpiteistä, jotka tehdään Euroopan unionin voimassa olevien vaatimusten noudattamiseksi;
- 4) tuettavan toimenpiteen rahoituksesta;
- 5) arvonlisäverosta, ellei se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi ja hakija esitä selvitystä siitä, että arvonlisäveroa ei ole mahdollista saada vähennyksenä tai palautuksena takaisin;
- 6) hakijan itse suorittamasta kuljetuksesta;
- 7) ennen tukipäätöstä syntyneistä menoista, lukuun ottamatta rakentamisinvestoinnin edellyttämää suunnitelmaa;
- 8) hankinnoista, jotka on tehty hakijalta, hänen perheenjäseneltään, hakijan tai hänen perheenjäsenensä määräysvallassa olevalta yritykseltä tai hakijana olevan yrityksen johtavassa asemassa olevalta henkilöltä, jollei hankinnasta ole pyydetty riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tarjoajilta.

21 §

Tilan hallinta ja poronhoitotyöt

Ilman tilan hallintaa tukea voidaan myöntää vain 19 §:n 3 kohdassa tarkoitettuihin investointeihin.

Porotalouden rakennetukilain 15 §:n 2 momentin ehdot täyttävälle hakijalle voidaan myöntää tukea 19 §:n 3 kohdassa tarkoitettuihin investointeihin myös, jos hän omistaa vähintään 50 eloporoa ja sitoutuu tekemään 60 paliskunnan hyväksymää työpäivää kolmen poronhoitovuoden aikana.

22 §

Porojen ja maastoajoneuvojen hankinta

Myönnettäessä tukea porojen hankintaan 21 §:n 2 momentissa tarkoitettulle hakijalle edellytyksenä on, että hakijan poromäärä hankinnan johdosta nousee vähintään 80 eloporoon. Tukea porojen hankintaan ei myönnetä siltä osin kuin hankinta johtaisi paliskunnan osakkaalle poronhoitolain nojalla vahvistetun suurimman sallitun poromäärän ylittymiseen. Tukikelpoinen kustannus eloporoa kohden on enintään 400 euroa.

Moottorikelkan hankintaan voidaan myöntää tukea aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun hakijalle on myönnetty tukea vastaavaan tarkoitukseen, jos hakija on edellisen samaan tarkoitukseen myönnetyn tuen myöntämisestä lähtien moottorikelkkaa käyttäen tehnyt poronhoitovuosittain vähintään 45 paliskunnan hallituksen hyväksymää työpäivää. Jos työpäiviä koskeva edellytys ei täyty, hakijalle voidaan myöntää tukea aikaisintaan viiden vuoden kuluttua edellisestä vastaavaan tarkoitukseen myönnettyä tukea koskevan päätöksen tekemisestä.

Mönkijän hankintaan voidaan myöntää tukea aikaisintaan neljän vuoden kuluttua siitä, kun hakijalle on myönnetty tukea vastaavaan tarkoitukseen, jos hakija on edellisen tuen myöntämisestä lähtien mönkijää käyttäen tehnyt poronhoitovuosittain vähintään 30 paliskunnan hallituksen hyväksymää työpäivää. Jos työpäiviä koskeva edellytys ei täyty, hakijalle voidaan myöntää tukea aikaisintaan viiden vuoden kuluttua edellisestä vastaavaan tarkoitukseen myönnettyä tukea koskevasta päätöksestä.

23 §

Myyntikunnostus

Myönnettäessä investointitukea luontaiselinkeinosta saatujen tuotteiden myyntikunnostuksessa tarpeellisen tuotantorakennuksen rakentamiseen tai koneen tai laitteen hankintaan, edellytyksenä on, että:

- 1) toiminnassa hyödynnetään pääosin tuen kohteena olevan tilan raaka-aineita;
- 2) tuotteet valmistetaan tilalta käsin myytäväksi;
- 3) tuote on myyntikunnostuksen jälkeen edelleen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä I tarkoitettu tuote.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tukea ei myönnetä erillistä myyntitilaa varten.

24 §

Käytetyt koneet ja laitteet

Tukea voidaan myöntää sellaisen käytetyn koneen tai laitteen hankintaan:

- 1) jota ei ole tarkoituksenmukaista hankkia uutena tai korvaavaa palvelua ei ole kohtuullisin kustannuksin paikkakunnalla saatavilla;
- 2) joka soveltuu teknisiltä ominaisuuksiltaan suunniteltuun käyttöön tai joka voidaan muuttaa aiottuun käyttötarkoitukseen sopivaksi;

3) jonka hankkiminen parantaa investoinnin kokonaistaloudellisuutta, kun otetaan huomioon hankinnan hinta sekä koneen tai laitteen käyttöikä ja käytönaikaiset kustannukset;

4) joka on hankintahinnaltaan edullisempi kuin vastaava uusi; ja

5) jonka käyttöikä on jäljellä vähintään kolme vuotta.

25 §

Hyväksyttävät kustannukset osamaksukaupassa ja leasingrahoituksessa

Investointitukea voidaan myöntää myös kustannuksiin, jotka aiheutuvat koneen tai laitteen hankinnasta osamaksurahoituksella, kuitenkin enintään omaisuuden markkina-arvoon asti. Osamaksukaupasta annetun lain (91/1966) 1 §:ssä tarkoitettulla osamaksukaupalla hankitun omaisuuden hankintameno katsotaan myös rahoitusvelan osalta tukikelpoiseksi, jos:

1) tuen saajalla on oikeudellisesti sitova osamaksukaupasta annettuun lakiin ja solmittuun rahoitussopimukseen perustuva velvollisuus maksaa jäljellä oleva rahoitusvelka rahoitusyhtiölle;

2) rahoitusyhtiö on maksanut tuen saajan puolesta rahoitusvelan myyjälle;

3) omaisuus on toimitettu tuen saajalle;

4) omaisuuden omistusoikeutta vastaavat oikeudet siirtyvät tuen saajalle siten, että tuen saaja on oikeutettu tekemään omaisuudesta poistoja sekä vähentämään arvonlisäveron, jos tuen saaja on arvonlisäverovelvollinen.

Osamaksusopimukseen liittyvät hallinto-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muut vastaavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Leasingsopimukseen sovelletaan, mitä 2 §:n 2 momentissa mainitun komission asetuksen 14 artiklan 6 ja 7 kohdassa säädetään.

5 luku

Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuki

26 §

Aloitustuen myöntämisen edellytykset

Myönnettäessä aloitustukea porotalouteen edellytyksenä on, että hakijan liiketoimintasuunnitelman mukainen poromäärä on vähintään 80 eloporoa. Tukea ei kuitenkaan myönnetä, jos hakijan eloporomäärä ylittää poronhoitolain nojalla vahvistetun paliskunnan suurimman sallitun osakaskohtaisen poromäärään.

Myönnettäessä aloitustukea porotalouteen ja muuhun luontaiselinkeinoon edellytyksenä on, että hakijan liiketoimintasuunnitelman mukainen vuotuinen kokonaistulo on vähintään 8 500 euroa viimeistään kolmantena kalenterivuotena toiminnan aloittamisesta.

Tilaa kohden voidaan myöntää yksi aloitustuki. Tukea ei myönnetä hakijalle, jolle jo aikaisemmin on myönnetty aloitustukea tai sitä vastaavaa tukea tilanpidon aloittamiseen tai joka on tai on ollut määräysvaltaisena osakkaana yhteisössä, jolle on myönnetty tukea tilanpidon aloittamiseen. Aloitustuki voidaan kuitenkin myöntää, jos tuen saaja on luopunut jo myönnetystä tuesta eikä tuen maksamista ole aloitettu tai lainaa nostettu.

Aloitustuen saajan on aloitettava liiketoimintasuunnitelman toteuttaminen yhdeksän kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä.

27 §

Tilaa koskevat edellytykset

Aloitustuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija saa hallintaansa tilan, joka käsittää rakennetun tilakokonaisuuden tai vähintään viisi hehtaaria peltoa tai yhteensä vähintään 50 hehtaaria metsämaata ja yhteismetsäosuutta.

Edellä 1 momentissa säädetyn estämättä aloitustuki voidaan myöntää luontaiselinkeinalueella porotalouteen, jos hakija saa hallintaansa vähintään yhden hehtaarin suuruisen rakennuskelpoisen tilan.

28 §

Tilanpidon aloittaminen

Porotalouden harjoittaminen katsotaan aloitetuksi, kun hakija saa luovutuskirjan tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella hallintaansa tuen myöntämisen edellytyksenä olevan tilan ja hakijan eloporumäärä on kasvanut vähintään puolitoistakertaiseksi siitä, mikä se oli, kun hakija sai tilan hallintaansa, kuitenkin siten, että hakijan eloporumäärä on kahden vuoden kuluessa tilanpidon aloittamisesta vähintään 80.

Porotalouden ja muun luontaiselinkeinon harjoittaminen katsotaan aloitetuksi, kun hakija saa luovutuskirjan tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella hallintaansa tilan, jolla harjoitettavasta luontaiselinkeinosta saatu vuotuinen kokonaistulo ylittää 5 900 euroa.

Jos tila on saatu perinnönjaossa, osituksessa tai testamentilla, aloittamisen ajankohdaksi katsotaan hetki, jona perinnönjako, ositus tai testamentti on saanut lainvoiman ja hakija on saanut hallintaansa kokonaisuuden, joka muodostaa tuen myöntämisen edellytyksenä olevan tilan.

Jos hallinta siirtyy myöhemmin kuin luovutuskirjan allekirjoituspäivänä tai hetkenä, jona perinnönjako, ositus tai testamentti sai lainvoiman, aloittamisen katsotaan tapahtuneen hallinnan siirron ajankohtana.

29 §

Aloitustuen määrä

Aloitustuen määrä on yhteensä enintään 50 000 euroa, josta avustuksen määrä on enintään 25 000 euroa ja lainaan liittyvän tuen tai varainsiirtoverolain (931/1996) 14 §:n 2 momentissa tarkoitetun verovapauden määrä yhteensä enintään 25 000 euroa.

Aloitustukena myönnetyn lainan määrä saa olla enintään 80 prosenttia tilan tai sen irtaimiston hankintahinnasta. Lainaa voidaan myöntää yhteensä enintään 100 000 euroa.

Aloitustuen enimmäismäärässä otetaan huomioon vähennyksenä saman tilan tai sen irtaimiston hankintaan myönnetty muu tuki ja koko tilan hankintaan kohdistuva 1 momentissa tarkoitetun verovapauden arvo. Tuki vähennetään ensisijaisesti lainaan liittyvästä tuesta, kuitenkin niin, että tuesta 2 000 euroa on jätettävä vähentämättä. Tämän jälkeen tuki vähennetään avustuksesta. Jos muut tuet ja etuudet yhteensä ylittävät avustuksena ja lainaan liittyvänä tukena haetun aloitustuen enimmäismäärän, tukea ei myönnetä.

Elinkeinoharjoittajan asunnonrakentamistuki

30 §

Asunnonrakentamistuen myöntäminen

Asunnonrakentamistukea voidaan myöntää sijainniltaan, pohjaratkaisuiltaan, teknisiltä rakenteiltaan ja varusteiltaan tarkoituksenmukaisten sekä asumiskustannuksiltaan koh- tuullisten asuntojen ja niihin liittyvien talousrakennusten rakentamisinvestointiin, ensisi- jaisesti tiloilla jo olemassa olevien asuinrakennusten peruskorjaukseen.

Tukea voidaan myöntää myös sellaiseen asumista palvelemaan vesihuoltoon ja sähköis- tykseen liittyvään investointiin, joka ei sisälly asuinrakennuksen rakentamiskustannuksiin sekä tieyhteyden rakentamiseen yleiseltä tieltä asuinrakennukselle.

31 §

Tuettavan asuinrakennuksen enimmäiskoko

Muun kuin peruskorjattavan asunnon huoneistoala saa olla enintään 160 neliometriä ja kahden samassa rakennuksessa olevan asunnon huoneistoala yhteensä enintään 200 neli- metriä. Asunnon laajennuksessa huoneistoala saa erityisestä syystä olla edellä sanottua suurempi, tukea myönnetään kuitenkin enintään 180 huoneistoneliömetrille.

Peruskorjattavan asuinrakennuksen tuettava huoneistoala on enintään 250 neliometriä. Talousrakennuksen tuettava enimmäishuoneistoala on 60 neliometriä.

Paliskunnan investointituki ja aitojen kunnossapitotuki

32 §

Paliskuntaa koskevat edellytykset

Paliskuntien yhdessä omistamia poroteurastamoja lukuun ottamatta tuen myöntämisen edellytyksenä on, että paliskunnassa noudatetaan hyvää poronhoitotapaa ja paliskunnan eloporumäärä ei ylitä paliskunnalle poronhoitolain nojalla vahvistettua suurinta sallittua poromäärää. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kuitenkin päättää, että tuki myönnetään, jos paliskunnan eloporumäärä on enintään kolme prosenttia suurempi kuin edellä tarkoitettu suurin sallittu poromäärä ja tuen hakija esittää erityisiä syitä vahvistetun poromäärän ylittymiseen.

33 §

Suunnitelma ja sijoittamislupa

Tuen myöntämisen edellytyksenä paliskunnalle on, että hakija esittää ajan tasalla ole- van paliskunnan investointisuunnitelman ja investointien hoitosuunnitelman.

Tukea voidaan myöntää aidan rakentamisinvestointiin tai kunnossapitoon vain, jos ha- kija esittää suunnitelman, josta ilmenevät paliskunnan alueen aidat ja niiden iät, pituudet sekä tiedot paliskunnan aitojen uudisrakentamisen, peruskorjaamisen ja vuotuisten kun- nossapitotöiden tarpeesta ja töiden kiireellisyysjärjestyksestä hakuvuodelta ja seuraavilta viideltä vuodelta. Paliskunnan alueen aitoihin ei lueta valtakunnan rajalla olevia esteaito- ja.

Paliskunnan aidan uudisrakentamiseen tai peruskorjaukseen myönnettävän tuen edellytyksenä on, että paliskunta esittää selvityksen alueen omistajan tai haltijan suostumuksesta taikka viranomaisen luvasta aidan sijoittamiseen.

34 §

Paliskunnan investointituen hyväksyttävät kustannukset

Paliskunnan investointitukea voidaan myöntää poronhoidossa välttämättömiin ja kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- 1) pysyvän este-, erotus-, laidun-, merkintä-, suoja-, syöttö- tai työaidan rakentamisesta tai peruskorjauksesta;
- 2) paliskunnan tai paliskuntien yhdessä omistaman poroteurastamon tai sen osan peruskorjauksesta;
- 3) työmaa-asunnon rakentamisesta, laajentamisesta tai peruskorjauksesta;
- 4) erotusaidalle tai poroteurastamolle johtavan tien rakentamisesta tai peruskorjauksesta;
- 5) maastoajoneuvon tai porojen kuljetuksessa käytettävän kaluston hankinnasta; tukea ei kuitenkaan myönnetä auton, lentokoneen tai helikopterin taikka niiden lisälaitteiden hankintaan;
- 6) tietojärjestelmien ja laitteiden sekä muun vastaavan irtaimiston hankinnasta.

Tukea voidaan myöntää myös sellaiseen vesihuoltoon tai sähköistykseen liittyvään investointiin, joka ei sisälly 1 momentissa tarkoitetun investoinnin rakentamiskustannuksiin.

35 §

Aitojen kunnossapitotuen hyväksyttävät kustannukset ja tuen määrä

Paliskunnan aitojen kunnossapitotukea voidaan myöntää kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

- 1) kunnossapitotöissä käytettävien rakennustarvikkeiden hankinnasta ja niiden kuljetuksesta kunnostuspaikalle;
- 2) maastoajoneuvon käytöstä kunnostuspaikalle kulkemisesta;
- 3) työkoneiden käytöstä kunnostustyössä;
- 4) kunnostustyötä tekevien työntekijöiden palkoista, niiden sivukuluista ja muista laakisääteisistä työnantajakuluista.

Kunnossapitotukea ei myönnetä aidan peruskorjaukseen.

Tukea voidaan myöntää paliskuntaa kohden vuosittain vähintään 1 000 euroa ja enintään 10 000 euroa.

8 luku

Tutkimusrahoitus

36 §

Tuen kohde ja hyväksyttävät kustannukset

Tutkimusrahoitusta voidaan myöntää porotaloutta ja luontaiselinkeinoja koskevien taloudellisten, sosiaalisten, teknisten, ympäristöllisten, hallinnollisten ja oikeudellisten kysymysten tutkimukseen ja selvittelyyn sekä kilpailu- ja koerakennustoimintaan.

Tutkimusrahoituskustannuksina voidaan hyväksyä 2 §:n 2 momentissa mainitun komission asetuksen 31 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut kustannukset.

37 §

Tutkimusneuvottelukunta

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa poro- ja luontaiselinkeinojen tutkimusneuvottelukunnan asettamisesta. Neuvottelukuntaan voidaan nimittää puheenjohtaja ja enintään kahdeksan jäsentä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajalla ja jäsenillä tulee olla neuvottelukunnan tehtävien kannalta riittävä asiantuntemus.

Neuvottelukunnan jäsenten palkkioista ja matkakustannuksista vastaa se viranomainen tai toimielin, jonka edustajana neuvottelukunnan jäsen toimii.

Neuvottelukunta antaa tarvittaessa lausunnon rahoitettavaksi haetuista tutkimus- ja selvityshankkeista.

9 luku

Erityiset etuudet

38 §

Erityisen etuuden myöntöedellytykset

Lupa porotalouden rakennetukilain 87 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetun tukikohdan sijoittamiseen voidaan myöntää, jos:

- 1) tukikohdan huoneistoala on enintään 40 neliometriä;
- 2) varaston huoneistoala on enintään 10 neliometriä;
- 3) tukikohdan tai varaston sijoittamisesta tai käyttämisestä ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa alueen ympäristölle.

39 §

Erityisen etuuden voimassaoloaika

Metsähallituksen hallinnassa olevan maan käyttöoikeutta koskeva lupa myönnetään:

- 1) vähintään 20 vuodeksi porotalouden rakennetukilain 87 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuun toimintaan;
- 2) vähintään viideksi vuodeksi porotalouden rakennetukilain 87 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun toimintaan.

10 luku

Tuen maksaminen

40 §

Menon tosiasiallisuus ja lopullisuus

Tuen maksamisen ja lainan nostamisen edellytyksenä on, että maksuhakemuksen perusteena oleva toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva meno on lopullinen. Meno on lopullinen, jos tuen saaja ei ole saanut eikä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta.

Jos laina on myönnetty kiinteän omaisuuden hankintaan, aloitustukeen liittyvän lainan saa kuitenkin nostaa, jos luovutuskirjaan perustuva tuen kohteena oleva vastike maksetaan viimeistään lainan viimeistä erää nostettaessa.

41 §

Menon todennettavuus

Tuen maksamisen ja lainan nostamisen edellytyksenä on, että tuen saaja liittää maksamista koskevaan hakemukseen erittelyn toimenpiteessä aiheutuneista menoista ja toimenpiteen etenemisestä. Tukea ei makseta ennen kuin meno on kirjattu tuen saajan kirjanpitoon tai muistiinpanovelvollisen verovelvollisen osalta muistiinpanoihin.

Asunnonrakentamistuen maksamisen ja lainan nostamisen edellytyksenä on, että tuen saaja esittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän todistuksen investoinnin valmiusasteesta.

Osamaksukaupalla hankittua omaisuutta koskevan tuen maksamista haettaessa tuen saajan on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle rahoitusyhtiön kirjallinen ilmoitus osamaksusopimuksella hankittua omaisuutta koskevista maksuista hankinnan toimittajalle. Ilmoituksesta tulee ilmetä kunkin maksuerän euromäärä ja maksupäivä.

42 §

Aloitustuen avustuksen maksu

Aloitustuen avustusosuus maksetaan kahtena samansuuruisena eränä maaliskuun tai lokakuun viimeisenä päivänä (*avustuksen maksupäivä*).

Ensimmäinen avustuserä maksetaan tuen myöntämisen jälkeen tilanpidon aloittamista ensiksi seuraavana avustuksen maksupäivänä. Jos tilanpidon aloittamista ensiksi seuraavaan avustuksen maksupäivään on lyhyempi aika kuin kaksi kuukautta, ensimmäinen avustuserä maksetaan tilanpidon aloittamista toiseksi seuraavana avustuksen maksupäivänä.

Avustuksen toisen erän maksamisen edellytyksenä on liiketoimintasuunnitelman moitteeton toteuttaminen. Aloitustuki maksetaan enintään viiden vuoden aikana tilanpidon aloittamisesta.

Porotalouden rakennetukilain 56 §:n 2 momentissa tarkoitetut selvitykset on toimitettava viimeistään kaksi kuukautta ennen avustuksen maksupäivää.

43 §

Muun avustuksen maksu ja lainan nosto

Muun tuen kuin aloitustuen avustuksen ensimmäisen erän maksamista ja lainan ensimmäisen erän nostolupaa on haettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Jos toimenpiteen toteutusaikaa on pidennetty, ensimmäisen erän maksamista on haettava päätöksessä mainittuna aikana.

Rakentamiseen myönnetyn avustuksen viimeisen erän maksamista ja lainan viimeisen erän nostolupaa on haettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Maksettavaksi haetun avustuksen ensimmäisen ja viimeisen erän on oltava vähintään 20 prosenttia avustuksena myönnetyn tuen määrästä ja lainan ensimmäisen ja viimeisen erän on oltava vähintään 20 prosenttia tuen kohteena olevan lainan kokonaismäärästä. Asunnonrakentamistuen avustusta maksetaan ja lainaa saa nostaa valmiusastetta vastaa-
vasti.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää, että tuki maksetaan tai lainan saa nostaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta, jos hakija esittää painavia syitä hakemuksen viivästymiseen, hakemus ei ole viivästynyt olennaisesti, maksamisen hakeminen viivästyneenä ei ole vaikuttanut toimenpiteen toteutukseen eikä maksaminen vaikuta hakijoiden tasapuoliseen kohteluun.

11 luku

Lainojen yleiset ehdot

44 §

Valtionlainan viitekorko

Valtionlainan viitekorko voi olla 6 tai 12 kuukauden euriborkorko. Viitekorkoon lisätään kahden prosenttiyksikön kiinteä osuus. Valtionlainan kokonaiskorko vaihtuu laina-aikana viitekoron vaihtelun mukaisesti.

Ehto koron vaihtumisesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla on mainittava tukipäätöksessä.

45 §

Valtionlainasta maksettava korko ja korkovapaus

Lainansaajan on maksettava valtionlainasta porotalouden rakennetukilain 37 §:n 2 momentissa tarkoitettua korkoetuuden määrällä alennettua korkoa. Sen jälkeen, kun lainan korkoetus on käytetty loppuun, on lainasta maksettava sen kokonaiskoron mukaista korkoa.

Rakentamiseen myönnetty valtionlainat ovat kaksi ensimmäistä lainavuotta korottomia. Korkovapautena myönnettävä tuki lasketaan kokonaiskoron perusteella.

46 §

Valtionlainan vapaavuodet

Valtionlainan ehdoksi voidaan asettaa, ettei lyhennyksiä peritä yhden, mutta enintään kolmen vuoden ajalta, vaan lyhennykset kuitataan maksetuiksi ennen sitä eräpäivää, jona ensimmäinen lyhennys olisi muutoin tullut maksaa. Perimättä jäävä lyhennys lasketaan mukaan tukeen lainaan liittyvää kokonaistukea laskettaessa. Vapaavuosien lyhennyserät otetaan tukea laskettaessa huomioon myönnetyn kokonaislainamäärän mukaan laskettuihin.

47 §

Valtionlainan myöntäminen vakuudetta ja vakuudettomuuteen sisältyvän tuen määrä

Valtionlaina voidaan myöntää osaksi ilman vakuutta, jos lainan hakijalla ei ole käytettävissään sellaista omaisuutta tai varoja, joita on mahdollista käyttää haetun lainan vakuutena. Laina voidaan kuitenkin myöntää vakuudetta vain, jos lainoitettavaan toimintaan ei liity olennaisia riskejä, toiminta on vakaata ja lainan hakijan voidaan aikaisemman toimintansa perusteella arvioida selviytyvän lainan ja sen korkojen maksamisesta. Kokonaan vakuudetta laina voidaan myöntää vain, jos siihen on erityisen painavia syitä. Irtaimiston hankintaan lainaa ei saa myöntää kokonaan vakuudetta.

Osaksi ilman vakuutta myönnettävään lainaan sisältyvän tuen määrä on 0,45 prosenttia lainan määrästä. Jos laina myönnetään kokonaan ilman vakuutta, tuen arvo on 1,0 prosenttia lainan määrästä.

48 §

Lainaan sisältyvän tuen määrä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää enimmäismäärästä, joka laina-aikana voidaan käyttää valtionlainan korkoetuutena, lyhennysten vapaavuosina, korkovapautena ja vakuudettomuuteen liittyvänä tukena tai korkotukilainan korkotukena.

Valtionlainan korkoetuutena myönnettävän tuen enimmäismäärä on viiden prosentin enimmäiskorkoetuuden ja korkotukilainan korkotuki neljän prosentin enimmäiskorkotuen perusteella puolen vuoden korkojaksoilta laskettujen nimellisarvoisten tukierien yhteenlaskettu määrä.

Valtionlainaan liittyvä korkovapaus lasketaan kokonaiskoron perusteella noudattaen 2 momentin säännöksiä. Valtionlainan vapaavuodet lasketaan mukaan hyväksytyin kokonaislainamäärän mukaisina lyhennyksinä.

Jos lainaan sisältyvä tuki on myönnetty aloitustukena, tuki tulee maksaa enintään viiden vuoden aikana lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta lukien.

49 §

Lainamuotoisen tuen tukitaso

Myönnettäessä tuki lainaan liittyvänä tukena tarkoitetaan tukitasolla valtionlainan korkoetuuden, korkovapauden, lyhennysten vapaavuosien ja vakuudettomuuden arvon sekä korkotukilainan korkotuen kokonaismäärän osuutta tuen kohteen hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukitasoa laskettaessa puolivuositain maksettava korkoetuus, korkovapaus ja vapaavuosien lyhennykset sekä korkotukilainan korkotuki diskontataan tuen myöntämisen vuoden arvoon. Diskonttaus korkona käytetään viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetussa komission tiedonannossa (08/C 14/02) tarkoitettua viitekorkoa.

50 §

Yhdellä kertaa maksettavat lainat ja valtion saamiset

Laina tai valtion saaminen on kokonaisuudessaan maksettava yhdessä erässä lähinnä seuraavana eräpäivänä, jos erääntymätön pääoma on enintään 850 euroa.

51 §

Lainaehtojen muuttaminen

Luottolaitos ja lainansaaja eivät saa sopia lainan ehtojen muuttamisesta ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa, jos on todennäköistä, että muutoksen johdosta valtion menot lisääntyvät jäljellä olevana laina-aikana. Korkotukilainan ehtoja saa kuitenkin muuttaa sen jälkeen, kun lainaan liittyvä korkotuki on maksettu kokonaan, jos lainan vakuutena ei ole valtiontakausta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa lainaehtojen muuttamiseen on hankittava ennen kuin sen lyhennyserän tai koron suoritusvelvollisuus on tuen ehtojen mukaan syntynyt, jota muutoshakemus koskee tai, jos kysymys on takauksen kohteena olevasta lainasta, ennen kuin lykkäyksen kohteena oleva lyhennys on erääntynyt.

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luotonantajalle valtionlainojen hoitamisesta aiheutuvien kulujen korvauksen suuruus on 0,75 prosenttia maksamatta olevan lainapääoman määrästä. Korvausta haetaan Maaseutuvirastolta puolivuositain.

Lainaan liittyvän tuen seuranta

Valtionlainaan, korkotukilainaan tai muuhun valtioneuvoston kohteena olevaan lainaan liittyvän tuen seuraamiseksi luotonantajan on toimitettava Maaseutuvirastolle ainakin seuraavat tiedot:

- 1) keskusrahallaitostunnus ja tukea hallinnoivan luottolaitoksen konttorin numero;
- 2) lainansaaja ja kuntakoodi;
- 3) tukipäätöksen hallinnollinen numero;
- 4) tukilaji ja -koodi;
- 5) lainan numero, myönnetyn lainan määrä, lainalaji ja laina-aika;
- 6) lainan myöntöpäivämäärä;
- 7) lainaan tai valtioneuvoston kohteeseen sisältyvän tuen määrä yhteensä;
- 8) lainasta nostetun erän määrä ja noston päivämäärä;
- 9) korkoprosentti sekä lainan ja koron laskentatapa;
- 10) lyhennystapa ja lainan eräpäivät;
- 11) lainasta maksetut korot ja niiden maksupäivät;
- 12) lainasta maksetut lyhennykset ja niiden maksupäivät;
- 13) lainan erääntymätön pääoma;
- 14) korkotuesta kunakin korkojaksona kuluneen tuen määrä sekä korkotuesta käytetty osuus yhteensä;
- 15) valtionlainasta kuluneen tuen määrä kustakin koronmaksuvälisestä erikseen sekä korkoetuudesta, lyhennysten vapaavuosina, korkovapautena ja vakuudettomuuteen liittyvänä tukena käytetty osuus yhteensä;
- 16) myönnettyjen maksuhelpotusten määrä vuosina.

Valtioneuvoston*Valtioneuvoston*

Valtioneuvoston kohteeseen myöntämisen edellytyksenä on, että lainaohjelman mukaiset vuotuiset lyhennysmaksut ovat kaikki yhtä suuria.

Valtioneuvoston kohteeseen sisältyvä tuki ei voi ylittää tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärää. Jos samaan tarkoitukseen valtioneuvoston kohteeseen lisäksi haetaan sekä lainaa että avustusta ja myönnettävä tuki ylittäisi tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärän, valtioneuvoston kohteeseen sisältyvän tuen määrä vähennetään ensin lainaan liittyvästä tuesta siten, että takaukseen sisältyvä tuki voi vähentää lainaan liittyvän tuen määrän enintään puoleen siitä määrästä, joka muuten voitaisiin tarkoitukseen myöntää, ja loppuosa takaukseen sisältyvän tuen määrästä vähennetään avustuksesta. Jos samaan tarkoitukseen haetaan valtioneuvoston kohteeseen ja avustusta, vastaava vähennys tehdään avustuksen määrästä.

55 §

Valtiontakauksen kohde ja ehdot

Valtiontakaus voidaan myöntää 4 luvussa tarkoitettua tuotantorakennuksen rakentamisinvestointia tai porojen hankintaa sekä 6 luvussa tarkoitettua asunnonrakentamista varten otetulle lainalle.

Valtiontakaus myönnetään ensisijaisesti lainalle, joka käytetään toimintaan, jossa merkittävästi uusitaan tuotantomenetelmiä tai jonka avulla laajennetaan tilan tuotantotoimintaa. Toiminnassa ei saa olla merkittäviä rahoitukseen liittyviä riskejä.

Yhtä tilaa kohden saa olla valtiontakauksia voimassa enintään 100 000 euroa. Valtiontakaus voi ainoastaan erityisestä syystä olla suurempi kuin 30 prosenttia tuettavan toimenpiteen kokonaisrahoituksesta. Jos samaan tukikohteeseen on myönnetty tai myönnetään avustusta, avustus ja valtiontakaus yhteensä eivät saa ylittää 70 prosenttia tuen kohteena olevan toimen kokonaisrahoituksesta.

Jos tuettavan investoinnin hyväksytyt kustannusarvio tai tarjous ylittää tukikelpoisten kustannusten enimmäismäärän, valtiontakaus voidaan myöntää hyväksytyt tukikelpoiset kustannukset ylittävää lainan osaa varten vain, jos takaukseen sisältyvä tuki yhdessä avustuksen ja samaan tarkoitukseen myönnettyyn lainaan liittyvän tuen kanssa ei ylitä hyväksytyihin tukikelpoisiin enimmäiskustannuksiin perustuvaa tuen enimmäismäärää.

Valtiontakaukselle on annettava vastavakuus, joka voi olla kiinteistö- tai yrityskiinnitys.

56 §

Valtiontakaukseen sisältyvän tuen määrä

Valtiontakaukseen sisältyvän tuen määrä on vähintään 0,15 prosenttia mutta enintään 5,0 prosenttia koko takauksen määrästä.

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa vuosittain etukäteen kunakin vuonna myönnettäviä valtiontakauksia varten valtiontakaukseen sisältyvän tuen määräksi katsottavan osuuden valtiontakauksen määrästä.

57 §

Valtiontakauksesta perittävät maksut ja luotonantajalle suoritettava korvaus

Valtiontakausta myönnettäessä peritään lainan saajalta luottolaitoksen välityksellä valtiolle kertamaksu, jonka suuruus on 0,75 prosenttia takauksen määrästä, kuitenkin enintään 200 euroa. Lisäksi takauksesta peritään lainan saajalta puolivuositain jälkikäteen maksu, jonka suuruus on 0,75 prosenttia takauksen kulloinkin jäljellä olevasta määrästä. Takauksesta perittävät maksut on maksettava vuosittain kahdessa erässä huhtikuun ja lokakuun viimeisenä päivänä.

Luotonantajalle takausluoton hoitamisesta maksettava korvaus on 0,2 prosenttia takauksen kulloinkin jäljellä olevasta määrästä. Korvausta haetaan Maaseutuvirastolta puolivuositain.

58 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä toukokuuta 2017.

Vuonna 2017 edellä 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu määräaika tutkimusrahoituksen hakemiselle päättyy 31 päivänä lokakuuta.

276/2017

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2017

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

Vanhempi hallitussihteeri Mika Saari

ELINKEINONHARJOITTAJAN INVESTOINTITUKI

Tukikohde	Valtionlaina	Lainaan liittyvän tuen määrä	Avustus	Tuki yhteensä
	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista
Porojen hankinta				
Kolтта-alueella	60	20	35	55
Muulla poronhoitoalueella	60	30	-	30
Muulla poronhoitoalueella, kun 21 §:n 2 mom. edellytykset täyttyvät	60	30	20 ¹⁾	50
Moottorikelkat				
Poronhoitoalueella	-	-	20	20
Poronhoitoalueella, kun 22 §:n 2 mom. edellytykset täyttyvät	-	-	35	35
Poronhoitoalueella, kun 21 §:n 2 mom. edellytykset täyttyvät	-	-	40	40
Mönkijät				
Poronhoitoalueella	-	-	20	20
Poronhoitoalueella, kun 22 §:n 3 mom. edellytykset täyttyvät	-	-	35	35
Poronhoitoalueella, kun 21 §:n 2 mom. edellytykset täyttyvät	-	-	40	40
Muu irtaimisto				
Kolтта-alueella	50	15	40	55
Muulla poronhoitoalueella	60	20	-	20
Tuotantorakennukset				
Kolтта-alueella	40	10	50	60
Muulla poronhoitoalueella	60	20	-	20
Tuotannollinen tie-, vesihuolto- ja sähköistysinvestointi, joka ei sisälly rakennuksen kustannuksiin				
Kolтта-alueella	50	15	40	55
Muulla	60	20	-	20
Työmaa-asunnot, luontaiselinkeinoalueella tilan ulkopuolella				
Peruskorjaus ja laajentaminen	60	20	-	20
Uudisrakentaminen	60	20	20	40

¹⁾ Avustusta myönnetään vain niiden porojen hankintaan, jotka hankkimalla hakijan poromäärä nousee 80 eloporoon.

ELINKEINONHARJOITTAJAN ASUNNONRAKENTAMISTUKI

Tukikohde	Valtionlaina	Lainaan liittyvän tuen määrä	Avustus	Tuki yhteensä
	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista
Peruskorjaus ja laajennus luontaiselinkeinoalueella	60	20	20	40
Uudisrakennus luontaiselinkeinoalueella	70	30	10	40
Uudisrakennus, peruskorjaus ja laajennus muulla poronhoitoalueella	80	40	-	40

PALISKUNNAN INVESTOINTITUKI ¹⁾

Tukikohde	Valtionlaina	Lainaan liittyvän tuen määrä	Avustus	Tuki yhteensä
	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista	Prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista
Laidun-, suoja- ja työaidat	-	-	70	70
Erotus-, este, merkintä- ja syöttöaidat	-	-	60	60
Poroteurastamon peruskorjaus, työmaa-asunnon rakentamisinvestointi, erotusaidalle tai poroteurastamolle johtava tie	-	-	50	50
Työmaa-asunnot	-	-	50	50
Maastoajoneuvo, kuljetuskalusto, tietojärjestelmät ja -laitteet sekä muu vastaava irtaimisto	-	-	40	40

¹⁾ Paliskuntien yhteisissä hankkeissa tuen määrä paliskuntaa kohden määräytyy paliskunta-kohtaisten suurimpien sallittujen eloporolukujen mukaisessa suhteessa.

Stáhtaráđi ášahus

boazodoalu ja luondduealáhuseid ráhkadusdoarjagiin

Stáhtaráđi mearrádusa mielde ášahuvvo boazodoalu ja luondduealáhuseid ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága (986/2011) mielde.

1 lohku

Almmolaš njuolggadusat

1 §

Heivehansuorgi

Dát ášahus heivehuvvo boazodoalu ja luondduealáhuseid ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága (986/2011), mannelis *boazodoalu ráhkadusdoarjjalahka*, 3 §:s oavvilduvvon doarjjavuogádagaide.

2 §

Eurohpá uniovnna láhkaásahusa heiveheapmi

Dušše boazodoalu guoskevaš doarjaga miediheami gáibádussan lea, ahte doarjaga ožžon doaibma deavdá bohccuid ja boazobuktagiid buvttadeapmái ja gávppi doallamii Suomas miedihevnon našuvnalaš doarjagiid miediheamis addojuvvon Eurohpá kommišuvnna mearrádusa K(2016) 1752, eavttuid.

Eará luondduealáhusa go boazodoalu guoskevaš doarjaga ja dutkanruhtadeami miediheami gáibádussan lea, ahte dorjojuvvon doaibma deavdá dihto eavttuid, mat bohtet eana- ja meahcedoallosuorggi ja dálonguovlluid doarjjahámiid gávnaheamis sismárkaniidda heivvolažžan Eurohpá uniovnnas dahkkon soahpamuša 107 ja 108 artihkkala mielde addojuvvon kommišuvnna ášahusas (EU) Nr 702/2014.

Nuora ealahushárjeheaddji álggahanveahki miediheami eaktun lea, ahte dorjojuvvon doaibma deavdá Nannan-Suoma dálonguovllu ovddidanprográmma 2014—2020 ja dan dohkkeheami dahje nuppástahttima guoskevaš kommišuvnna mearrádusa eavttuid.

Boazodoalu ráhkadusdoarjjalága 87 §:a 1 momiantta 2 ja 4 čuoggáin dárkkuhuvvon sierra ovddu miediheami gáibádussan lea, ahte dorjojuvvon doaibma deavdá Eurohpá uniovnna doaimmas dahkkon soahpamuša 107 ja 108 artihkkala heiveheamis unnán mearkkalaš doarjagii eanadoallosuorggis addojuvvon kommišuvnna ášahusa (EU) Nr 1408/2013 eavttuid.

Boazodoalu ráhkadusdoarjjalága 87 §:a 1 momiantta 3 čuoggás oavvilduvvon sierra ovddu miediheami gáibádussan lea, ahte dorjojuvvon doaibma deavdá Eurohpá uniovnna doaimmas dahkkon soahpamuša 107 ja 108 artihkkala heiveheamis unnán mearkkalaš doarjagii guolástan- ja čáhcegilvinsuorggis addojuvvon kommišuvnna ášahusa (EU) Nr 717/2014 eavttuid.

3 §

Stáhtadoarjjaláhkaásaheami ráddjehusat doarjaga mieđiheapmái

Doarjaga ii oáččo mieđihit dakkár fitnodahkii mii lea váttisvuodaid siste, dainna oaivvilduvvo háltelinnjain stáhtadoarjagis ruhtadansuorggi olggobeale váttisvuodain lean fitnodagaid gádjumii dahje ráhkadusdoarjjaodastussii addojuvvon kommišuvnna dieđuaddimis (2014/C 249/01).

Doarjaga ii oáččo mieđihit iige mieđihuvvon doarjaga máksit, jus doarjaga máksit, jus doarjaga dahje mávssu oážžu ii leat čuvvon muhtun stáhta doarjagiid guoskevaš Eurohpá servoša njuolggadusaid heiveheamis addojuvvon lága (300/2001) 1 §:s oaivvilduvvon doarjaga ruovttoluottabearranmearrádusa.

2 lohku

Dorjojuvvon doaibmabiju guoskevaš almmolaš gáibádusat

4 §

Doarjaga ohcan

Nuorra ealáhusjárjeheaddji álggahanveahki (*álggahanveahkki*), ealáhusjárjeheaddji investerendoarjaga (*investerendoarjja*), ássanhuksendoarjaga ja bálgosa investerendoarjaga oážžu ohcat oppa áigge. Ohcamušat čovdojuvvotit doarjjaáigodagaid mielde, mat leat:

- 1) 16 beaivvis odđajagimánu 15 beaivái cuoŋománu;
- 2) 16 beaivvis cuoŋománu 15 beaivái geassemánu;
- 3) 16 beaivvis geassemánu 15 beaivái čakčamánu;
- 4) 16 beaivvis čakčamánu 15 beaivái odđajagimánu.

Eará go 1 momeanttas oaivvilduvvon doarjaga oážžu ohcat jahkásaččat čuovvovaččat:

- 1) Bálgosa áididiid ortnegisdoallandoarjaga maŋimustá 15 beaivve odđajagimánu;
- 2) Dutkanruhtadeami maŋimustá 31 beaivvi njukčamánu;
- 3) Sierra ovdu maŋimustá 31 beaivvi juovlamánu.

Boazodoalu ráhkadusdoarjjalága 50 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon rádjá, man badjel mannamis galgá bivdit máinnašuvvon láhkačuoggás oaivvilduvvon cealkámuša lea 200 000 euro.

5 §

Fidnodoaibmaplána

Álggahanveahki ja doarjaga, masa gullá loatnahápmásaš doarjja, mieđiheami gáibádussan lea, ahte ohcci čájeha fidnodoaibmaplána.

Fidnodoaibmaplána galgá buktit ovdan ainjuo:

- 1) Doarjaga ohcci agi, ámmátdáiddu ja fásta ássanbáikki;
- 2) Govvádus boazodoalloalu dahje luondduealáhusdoalu (*doallu*) doaimmas ja ealáhusa hárjeheamis sihke árvvoštallama doaimma riskkain;

3) Doalu hálddašeami ja ráhkadusa guoskevaš dieđuid, doarjaga ohcci bálgosa, doaimma barggolašvuoda, doalu buvttuslaš opmodaga ja dan heiven dorjojuvvon doibmii, bohccuid ja eará buvttaealliid eallimeriid ja buvttadusmeriid sihke luondduealáhussii gullevaš ealáhusdoaimma guoskevaš dieđuid;

- 4) Dieđut doalu doaimma ovddideamis ja ovddideami mihtomeriin ja váldobuktagiid márkanastinvejolašvuodain;

5) Oppa doalu máksingárvisvuodaplána, mas boazo- ja luondduealáhusa boaduid lassin galgá sirret maiddái ohcci boaduid eará go boazo- ja luondduealáhusain sihke čielggadus dárbbášlaš rehkenastimiin ohcci ja su beallelačča jahkásaš oppalašboaduin;

6) Dieđut eará doaibmabijuid ollašuttima dáfus dárbbášlaš áššiin ja váikkuhusain doalu buvttadandiliide bargobirrasa, luondduváriid suvdilis geavaheami dahje ealliid buresbirgejumi dáfus.

Ovdalis 2 momeantta 5 čuoggás oaivvilduvvon rehkenastimiid guorahallanbadji galgá goskat ohcamušjagi ovddit jagi, ohcamušjagi ja unnimustá vihtta ohcamušjagi čuovvovaš kontobaji. Rehkenastima gárvvisteaddji galgá čájehit geavahuvvon einnostusaid ákkaid ja gáldomateriála. Ohccái doarjjan mieđihuvvon boazodoalu ráhkaduslága ja ovdal dan fápmui boahntima fámus lean lánkaasaheami vuodul mieđihuvvon álggahan- ja investerenevehkki galgá váldot vuhtii máksingárvisvuodaplánas vuhtii daid jagiin, main doarjagat máksojuvvojit.

Fidnodoaibmaplána ollašuttimii guoskevaš čielggadusas galgá buktit ovdan mo plánas oaivvilduvvon doaibmabijut leat ollašuvvan ja dárbbášettiin sivat, mat leat váikkuhan, ahte doaibmabijut eai leat ollašuvvan plánas oaivvilduvvon vugiin.

6 §

Dorjojuvvon doaibmabijuid välljenákkat

Álggahanveahkkin dorjojuvvon doaibmabijuid välljedettiin čuovvut 2 §:a 3 momeanttas oaivvilduvvon prográmma čuovvu välljenákkaid. Eana- ja meahccedoalloministeriija nanne dálonguovllu ovddidanprográmmaid hálddašeamis addojuvvon lága (27/2014) 11 §:s oaivvilduvvon hálldahusvirgeoapmahažžan álggahusdoarjaga välljenákkaid máinnašuvvon lága 14 §:s oaivvilduvvon čuovvunkomitea gullama maŋŋá.

Jos doarjaga mieđiheapmái čujuhuvvon ruđat eai reahkká buot eavttuid deavdán investeremiid doarjumii, dorjojuvvon doaibmabijuid välljedettiin galgá váldit vuhtii:

1) Ássanhuksendoarjagis ohcci ealáhusdoaimma eavttut bistevaš gánnáhahtti doibmii sihke ohcci ja su bearašlahtuid ássandilit ja daid heivvolašvuoda;

2) Eará go 1 čuoggás oaivvilduvvon investeremiin, mo plánejuvvon investerene buorida ealáhusa dahje doalu ekonomalaš doaibmaeavttuid ja ovddida bargodorvvolašvuoda, barggus veadjima, ealliid buresbirgejumi dahje energiijabeaktivilvuoda;

3) Doalu sajádat sámedikkis addojuvvon lágas (974/1995) oaivvilduvvon sámiiid ruovttuguovllus ja eandalii nuortalašlága (253/1995) 2 §:s oaivvilduvvon guovllus (*nuortalašguovlu*).

Bearašlahtuin oaivvilduvvo ohcci beallelačča sihke ohcci dahje su beallelačča raddeárbbolačča, biebmománá, dáid beallelačča ja raddeárbbolačča sihke ohcci dahje su beallelačča vánhemiid.

7 §

Doaibmabiju álggaheami

Dállodoalu álggaheamis ásahuvvo 28 §:s.

Eará go 1 momeanttas oaivvilduvvon doaibmabidju gehččojuvvo álggahuvvon, go:

1) huksetettiin dahje viiddidettiin vistti, rusttega dahje ráhkadusa vuodđobargu lea álggahuvvon leikemiin dahje eará gierdavaš vugiin dahje, jus vuodđobarggu ollašuttá agoartaváldi, loahpalaš agoartasoahpamuš lea vuolláičállojuvvon;

2) vuodđodivodettiin vistti, rusttega dahje ráhkadusa barggu dahkan lea álggahuvvon dahje, jus bargu barggahuvvo, loahpalaš soahpamuš lea čállojuvvon;

3) skáhppodettiin bohccuid dahje boazomearkka ealuin loahpalaš gávpegirji lea vuolláičállojuvvon;

4) skáhppodettiin mašiinna, rusttega dahje eará geavahanopmodahkii gullelaš biergasa dahje vuoigatvuođa, čadni dingojupmi lea dahkkon dahje loahpalaš soahpamuš skáhppomis lea vuolláičállojuvvon dahje, jus dingojumi dahje skáhpponsoahpamuš ii gáibiduvvo, biergasa dahje vuoigatvuođa skáhpponhaddi, dahje jus haddi máksojuvvo eriin, vuosttas earri lea máksojuvvon;

5) ruhtadettiin dutkamuša, man ohcci ieš ollašuhtta, dutkanbargu lea dohkkehuvvon dutkanplána mielde duohtavuodas álggahuvvon;

6) ollašutedettiin eará go 1—5 čuoggás oaivvilduvvon doaibmabiju, barggu dahkan lea álggahuvvon, haddi máksojuvvon dahje loahpalaš soahpamuš dahkkojuvvon.

8 §

Álggahuvvon doaibmabiju dahkan bálgora fidnuin

Doarjja álggahuvvon doaibmabidjui sáhtta mieđihuvvot, jus

1) bálggus lea geatnegas boazodoallolága (848/1990) 32 §:a mielde hukset suodjeáiddi gilvvaatnama dahje eará guovllu suodjaleapmin, iige bohccuid dahkan vahágiid eastin leat vejolaš almmá, ahte áigi ceggejuvvo dakkaviđe;

2) duhtadahtti ortnegis leamašan bálgora áidi lea bieđgan luonddudiliid dahje ealgavahága dahje eará bálgora lahttu doaimma čuovvumuššan, jos almmá áiddi bohccuide boahtá čielga várra dahje bieđgana áidi čielgasit hehte boazobargguid.

Doarjaga mieđiheami gáibádussan lea, ahte doarjjaohcamuš dahkkojuvvo seammás, go dat ohcamuša vuodđun gáibiduvvon áššegirjiid ja bálgora mearrádusdakhkama guoskevaš njoolggadusaid mielde lea vejolaš.

9 §

Doarjaga hápmi ja eanemusmearri

Doarjja mieđihuvvo mildosis oaivvilduvvon doarjaga eanemusmeriid ja doarjjahámiid mielde, jus mannelis ii nuppe láhkai ášahuvvo.

Jus seammá dárkkuhussii lea jo mieđihuvvon doarjja Eurohpá uniovna dahje našuvnnaš ruđain, dán ášahusas oaivvilduvvon doarjja ja árabut mieđihuvvon doarjja oktiibuot ii oaččo mannat badjel mildosa doarjaga eanemusmeriid. Doarjaga eanemusmearis váldojuvvo vuhtii maiddá ohcci eará lága go boazodoalu ráhkadusdoarjjalága vuodul ožžojuvvon dahje ohccái gullelaš sihke eará virgeoapmahačča dahje almmolašservoša mieđihan doarjja dahje ovdu, mii čujuhuvvo seammá doaibmabidjui goluid geahpedeapmin, geavahanvuoigatvuohtan, vearrofriijavuhtan dahje eará dávisteaddji vugiin.

Mieđihettiin doarjaga čuožáhahkii, mii lea duššan vahátdáhpáhusas, seammá čuožáhahkii čujuhuvvon dáhkádusbuhtadus geahpeduvvo dorjojuvvon investerema dohkkehahtti golloárvvoštallamis.

10 §

Iežas buvttainvesteremat

Priváhta ruhtadeapmin dohkkehuvvo hukseninvesteremis iežas muorraávdnasiid dahje enaávdnasa geavaheapmi ja doarjaga oažžu dahkan bargu. Iežas barggu árvu lea 15 euro bargodiimmus. Jus bargu dahkkojuvvo tráktora dahje eará dávisteaddji bargoneavvu geavahemiin, barggu árvu lea 30 euro diimmus olmmošbarggu lassin.

Barggus galgá doallat diibmogirjedoalu. Muorraávdnasa ja canaávdnasa mearis, šlájás ja hattis galgá čujuhit áššedovdi čielggadusa.

11 §

Dorjojuvvon huksema almmolaš gáibádusat

Dorjojuvvon huksen galgá ollašuhttot čuožáhaga geavahanulbmila dáfus ekonomalaš vugiin. Ekonomalašvuoda árvoštaldettiin sáhtta dohkkehuvvon huksengoluid lassin váldit vuhtii dorjojuvvon čuožáhaga šlája ja geavahanáiggi ja huksemis šaddan eará goluid. Huksema dohkkehuvvon goluide ii lohkojuvvo dakkár šlájás boahtán goluid, mat eai leat dábálačča eaige vealttakeahtta doarjjo buvttadandoaimmas čuožáhagas. Huksema dohkkehuvvon goluide sáhttet gullat maiddái fidnu plánemis sihke čáhcefuolahusas ja šleađgabargguin boahtán golut.

Huksema dohkkehuvvon eanemusgolut sáhttet leat earáláganat boazodoalloguovllu eará osiin, jus huksema golut leat earáláganat investerema goluide váikkuhan vugiin. Huksema dohkkehuvvon eanemusgoluid ákkat galget leat doarjaga ohcanáiggi goasttádusdásis.

12 §

Huksenplána

Vistti huksema guoskevaš investerenplánii galgá laktit plána, mas galget leat:

- 1) váldotevnnegat;
- 2) huksenčielggadus;
- 3) huksenčilgehussii vuodđuduvvan huksema guovdu dahkkon goasttádusárvoštallan dahje -rehkenastin;
- 4) spesiálaplánat, jus dain lea mearkkašupmi vistti doaibmama ja dohkkehuvvon goluid árvoštallamis.

Huksema guoskevaš plána dárkilvuolta ja viidodat galgá leat áššáigullelaš dan ektui mii lea fidnu viidodat ja oppalašgolut.

13 §

Buvttadandiliide guoskevaš váikkuhusat

Doarjaga čuožáhaga guoskevaš birrasa, hygiená ja ealliid buresbirgejumi guoskevaš Eurohpá uniovnna dahje našuvnnalaš lánkaásahussii vuodđuduvvan bákkolaš gáibádusaid ollašuvvan sáhtta gávnnavvot maiddái doarjaga miedihán virgeoapmahačča čadahan dárkkisteami dahje bearráigeahču vuodul, doallofitnama vuodul, bálgosa guoskevaš dárkkistusas ožžojuvvon dieđu vuodul dahje dávisteaddji luohtehahtti vugiin.

3 lohku

Ealáhusárjeheaddji ja ealáhusa guoskevaš gáibádusat

14 §

Ámmátdáidu

Doarvái buori ámmátdáidun dollojuvvo doarjaga čuožáhaga ealáhusdoaimma suorggis skáhppojuvvon unnimustá nuppi dási dutkosa. Ámmátdáidu sáhtta čájehuvvot maiddái oahpposahpamušskuvlejumiin dahje čájáhusdutkan.

Álggahanveahki mieđihettiin doarvái buori ámmátdáidun adnojuvvo maiddá unnimustá golmma jagi geavtlaš vásáhussan boazodoalus dahje eará ealáhusas ja dan lassin skáhppojuvvon dieđu čuožáhahkan lean ealáhusdoaimma hárjeheami dáfus heivvolaš skuvlejumi, man viidodat dávista unnimustá 20 oahppovahku dahje 30 oahppočuoggá ja mas unnimustá 10 oahppovahku dahje 15 oahppočuoggá dávisteaddji oassi leat ekonomijaoahput. Jus álggahandoarjaga ohcá guokte dahje mánnga lunddolaš olbmo ovtta, ámmátdáiddu guoskevaš gáibáduš gehččojuvvo dievván, jus juohke ohccis lea unnimustá golmma jagi bargovásáhus ja unnimustá bealis ohcciin lea ovdalis oavvilduvvon skuvlejumi.

Eará go álggahanveahki mieđihettiin doarvái buorre ámmátdáidun adnojuvvo maiddá unnimustá golmma jagi geavtlaš vásáhusa boazodoalus dahje eará luondduealáhusas ja dan lassin skáhppojuvvon heivvolaš skuvlejumi, man viidodat vástida unnimustá 10 oahppovahku dahje 15 oahppočuoggá. Jus buvttadanulbmil ii dorjojuvvon doaimbajuvvo dihtii rievdda, doarvái buorre ámmátdáidun adnojuvvo unnimustá golmma jagi bargovásáhusa boazodoalus dahje eará luondduealáhusas.

15 §

Luondduealáhusdoaimman gehččojuvvon eanadoallu

Luondduealáhusas gehččojuvvo doalus hárjehuvvon ruovttueallibuvttadeami, gortni, oljošattuid, suoinni ja rássegietti sihke rabaseatnama sáddogárdedoallu ja šaddolatnjabuvttadeapmi, jus dan gáibidan bargomearri lea gaskamearálaččat 1 000 olmmošbargodiiimu jagis dahje doalus hárjehuvvon eanadoalus ožžojuvvon fidnodoalli boahu lea unnit go eanadoalu ráhkadusdoarjagiin addon lága (1476/2007) vuodul áshuvvon vuolimus eanadoalu fidnodoalli boahu. Fidnodoalli bohtui lohkkojuvvo dalle dušše eará eanadoalus go boazodoalus ožžojuvvon boahu.

16 §

Luondduealáhussii gullelaš ealáhusat

Doalu eallingelbbolašvuoda árvvoštalladettiin luondduealáhusaid lassin váldojuvvo vuhtii dollui ja doalus hárjehuvvon luondduealáhussii gullelaš ealáhusaid. Guollebivddu ja vuovdedoalu lassin dákkár ealáhusas dollat:

- 1) giehtaduodjin dahje smávvalunddot industriijabuvttadeapmin dáhpuhuvvan luondduealáhusas ožžojuvvon buktagiid ordnema ja joatkkahábmema;
- 2) Luondduealáhusas dárbašuvvon gaskaomiid duddjoma ja ordnema;
- 3) Mátkemuittuid válmmašteami;
- 4) Turistaid idjadanbálvalusaid ja oahpisteami ja eará dávisteaddji bálvalandoaimma.

Luondduealáhussii gullelaš ealáhussii sáhtá bálldalastit doaimma doalus oassin bálvalusaid dahje buktagiid joatkkahábmema-, juohkin- ja vuovdingollosa. Árvvoštallamis sáhtá váldot vuhtii luondduealáhussii gullelaš ealáhusaid, mat addet barggu fitnodatdoalli ja su bearašlahtuid lassin eará olbmuid eanemustá golmma olmmošbargojagi dávisteaddjin.

17 §

Unnimus- ja eanemusboadut

Olbmo, guhte oamasta unnit go 80 ealihanbohcco dahje hárjeha duššefal eará luondduealáhusa go boazodoalu, gehččojuvvo oážžut váldoáigáiboadus luondduealáhusas, mas su jahkásaš boadut luondduealáhusas leat unnimustá 8 500 euro. Jus luondduealáhusa

hárjeha ovttas máŋgga olbmo ovtastumi, unnimusbohtun váldojuvvo vuhtii eanemus ánsásan olbmuid boadut.

Doarjja ii mieđihuvvo dakkár boazodoalu dahje eará luondduealáhusa hárjeheaddjái, gean eará go boazodoalu ráhkadusdoarjjalágas oaivvilduvvon ealáhusa hárjeheamis ožžon maŋimus doaimmahuvvon stáhtavearuhusas gávnnavuvvon vearuhuvvon ánsoboadut leat badjel 40 000 euro jagis dahje, jus ohccin leat náittosguoimmit ovttas, oktiibuot 60 000 euro jagis. Boaduin sáhtta váldit vuhtii nuppástusat mat leat gávnaheamis.

18 §

Ealáhusdoaimma doarjagat

Ámmáha hárjeheaddji bohtun sáhtta dollot dan boadusrehkenastimii vuodđuduvvan doaimma bohtosa, mii maŋimus doaimmahuvvon vearuhusas lea gehččon olbmo áššáigullelaš boahdogáldu bohtun lasihuvvon dihto geahpádusain, máksojuvvon reanttuin ja njuolggovearui. Ohcci hárjehettiin luondduealáhusa olis fitnodatdoaimma dán doaimma bohtun gehččojuvvo dávisteaddji boadusrehkenastima boadui lasihuvvon ovdalis máinnašuvvon eriiguin.

4 lohku

Ealáhusárjeheaddji investerendoarjja

19 §

Investerendoarjaga dohkkehuvvon golut

Investerendoarjaga sáhtta mieđihuvvot goluide, mat bohtet:

- 1) luondduealáhusa hárjeheamis dárbbášuvvon buvttadanvistti hukseninvesteremis;
- 2) dakkár čáhcefuolahussii dahje šleadgabargui gullelaš investeremis, mii ii gula luondduealáhusas dárbbášuvvon buvttadanvistti huksengoluide ja geaidnooktavuođa dahkamis almmolaš geainnus ohcci dollui;
- 3) bohccuid ja meahccefievruid ja eará luondduealáhusa hárjeheamis vealtameahttun luovos opmodaga skáhppomii;
- 4) luondduealáhusguovllus doalu olggobeale, viidodaga dáfus eanemustá 40 njealjehasmehtera sturrosaš bargoeanavistti hukseninvesterema.

20 §

Investerendoarjaga olggobeallái báhcán golut

Investerendoarjja ii máksojuvvo goluin, mat bohtet:

- 1) buvttadan- dahje doarjjavuogiatvuodaid, šattuid dahje eará ealliid go bohccuid skáhppomis;
- 2) tráktora, smávvgoaivunmašinna dahje biilla skáhppomis;
- 3) virgeoapmahašlobiin dahje doaibmabijuin, mat dahkkojuvvojit Eurohpá uniovnna fámus lean gáibádusaid čuovvumin;
- 4) dorjojuvvon doaibmabiju ruhtadeami;
- 5) árvolassevearus, jus dat ii báze ohcci loahpalaš gollun ja ohcci ii buvte čielggadusa das, ahte árvolassevearu ii leat vejolaš oazžut geahpádussan dahje máhcahussan ruovttoluotta;
- 6) ohcci ieš čađahan fievrdeamis;

7) ovdal doarjjamearrádusa šaddan goluin, vuhtii válddekeahhtá hukseninvesterema gáibidan plána;

8) skáhppomiin, mat leat dahkkon ohccis, su bearašlahtus, ohcci dahje su bearašlahtu mearridanválddi vuollásaš fitnodagas dahje ohccin lean fitnodaga jodiheaddji sajádaga olbmos, jus skáhppomis ii leat bivdán doarvái fáladagaid eará áššáigullelaš fálliin.

21 §

Doalu hálddašemi ja boazodoallobarggut

Almmá doalu hálddašemi doarjaga sáhtá mieđihit dušše 19 §:a 3 čuoggás oaivvilduvvon investeremiidda.

Boazodoalu ráhkadusdoarjjalága 15 §:a 2 momeantta eavttut deavdán ohccái sáhtá mieđihit doarjaga 19 §:a 3 čuoggás oaivvilduvvon investeremiidda maiddá, jus son oamasta unnimustá 50 ealihanbohcco ja čatnasa dahkat 60 bálgosa dohkkehan bargobeavvi golmma boazodoallojagi áigge.

22 §

Bohccuid ja meahcefeivrruid skáhppon

Mieđihettiin doarjaga bohccuid skáhppomii 21 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon ohccái, gáibádussan lea, ahte ohcci boazomearri skáhppoma boadusin badjana unnimustá 80 ealihanbohccui. Doarjja bohccuid skáhppomii ii mieđihuvvo dan oasis go skáhppon mieđdisbuvttášii bálgosa oasálašzii boazodoallolágas nannejuvvon stuorimus boazomeari badjel mannami. Doarjjagelbbolaš goastádus ealihanbohcco guovdu lea 400 euro.

Mohtorgielkká skáhppomii sáhtá mieđihit doarjaga áramustá golmma jagi geažes go, ohccái lea mieđihuvvon doarjja dávisteaddji ulbmili, jus ohcci lea ovddit seammá dárkkuhussii mieđihuvvon doarjaga rájes mohtorgielkká geavahettiin bargan boazodoallojagiin unnimustá 45 bálgosa stivrra dohkkehan bargobeavvi. Jus bargobeivviid guoskevaš gáibádus ii dieva, ohccái sáhtá mieđihit doarjaga áramustá viđa jagi geažes ovddit dávisteaddji dárkkuhussii mieđihuvvon doarjaga guoskan mearrádusa dahkamis.

Njealjejuvllaga skáhppomii sáhtá mieđihit doarjaga áramustá njealji jagi geažes ovddit das. Go ohccái lea mieđihuvvon doarjja dávisteaddji dárkkuhussii, jus ohcci lea ovddit doarjaga mieđiheami rájes njealjejuvllagiin geavahemiin bargan boazodoallijagiid áigge unnimustá 30 bálgosa stivrra dohkkehan bargobeavvi. Jus bargobeivviid guoskevaš gáibádus ii dieva, ohccái sáhtá mieđihit doarjaga áramustá viđa jagi geažes ovddit dávisteaddji dárkkuhussii mieđihuvvon doarjaga guoskevaš mearrádasas.

23 §

Vuovdinordnen

Mieđihettiin investerendoarjaga luondduealáhusas ožžojuvvon buktagiid vuovdinordnemis dárbbalaš buvttadanvistti huksemii dahje mašiinna dahje rusttega skáhppomii, gáibádussan lea, ahte:

- 1) doaimmas ávkástallat váldoassái doarjaga čuožáhahkan lean doalu ávdnasiid;
- 2) buktagat válmmaštuvvojit doalu bokte vuovdinláhká;
- 3) buvttá lea vuovdinordnema maŋŋá ain Eurohpá uniovnna doaimmas dahkkon soahpamuša mildosis I oaivvilduvvon buvttá.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon doarjja ii goittotge mieđihuvvo sierra vuovdinsaji várás.

24 §

Geavahuvvon mašiinnat ja rusttegat

Doarjaga sáhtta miedihit dakkár geavahuvvon mašiinna ja rusttega skáhppomii:

- 1) maid ii leat jierpmálaš skáhppot ođasin dahje buhtejeaddji bálvalus ii leat govttolaš goluiguin oažžumis báikegotti;
- 2) mii heive tehnikkalaš iešvuodaidis dáfus plánejuvvon atnui dahje man sáhtta rievdadit áigojuvvon geavahanulbmili heivvolažžan;
- 3) man skáhppon buorida investerema oppalašekonomiija, go váldo vuhtii skáhppoma haddi sihke mašiinna ja biergasa geavahanahki ja geavahanáigge golut;
- 4) mii lea skáhpponhatti beales hálbbit go dávisteaddji ođđa; ja
- 5) man geavahanahki lea ain unnimustá golbma jagi.

25 §

Dohkkehuvvon golut oassemáksingávppis ja leasingruhtadeamis

Investerendoarjaga sáhtta miedihit maidái goluide, mat bohtet mašiinna dahje rusttega skáhppomis oassemáksinruhtademiin goittotge eanemustá opmodaga márkanárvvu rádjai. Oassemáksingávppis addojuvvon lága (91/1966) 1 §:s dárkkuhuvvon oassemáksingávppiin skáhppojuvvon opmodaga skáhppongollu gehččojuvvo maidái ruhtadanvealggi oasis doarjjagelbbolažžan, jus:

- 1) doarjaga oažžus lea vuoigatvuodalaččat čadni oassemáksingávppis addojuvvon láhkii ja dahkkon ruhtadansoahpamuššii vuodđuduvvi geatnegasvuohta máksit ruhtadanfitnodahkii ruhtadanvealggi, mii lea ain báhcán;
- 2) ruhtadanfitnodat lea máksán doarjaga oažžu beales ruhtadanvealggi vuodái;
- 3) opmodat lea doaimmahuvvon doarjaga oažžon olbmui;
- 4) opmodaga oamastanrievtti dávisteaddji vuoigatvuodat sirdašuvvet doarjaga ožžon olmmoš nu, ahte doarjaga oažžu lea vuoigadahtton dahkat opmodagas geahpádusaid ja geahpedit árvolassevearu, jus doarjaga oažžu lea árvolassegeatnegas.

Oamastansoahpamuššii gullelaš hálldahus-, dáhkádus-, divvun-, fuolahán- dahje eará dávisteaddji golut eai leat doarjjagelbbolaččat.

Leasingsoahpamušas heivehit, maid 2 §:a 2 momeanttas máinnašuvvon kommišuvvna ásašusa 14 artiikkala 6 ja 7 čuoggáin ásašuvvo.

5 lohku

Nuora ealáhusárjeheaddji ássandoarjja

26 §

Álggahanveahki miediheami ákkat

Miedihettiin álggahanveahki boazodollui gáibádussan lea, ahte ohcci fidnodoaimbaplána čuovvu boazomearri lea unnimustá 80 ealihanbohcco. Doarjja ii goittotge miedihuvvo, jus ohcci ealihanboazomearri lea badjel boazodoallolága bokte nannejuvvon bálgosa stuorámuš lobálaš boazomeari, mii lea oasálačča guovdu.

Miedihettiin álggahanveahki boazodollui ja eará luondduealáhussii gáibádussan lea, ahte ohcci fidnodoaimbaplána čuovvu jahkásaš oppalašbohtu lea unnimustá 8 500 euro mañimušta goalmát kaleandarjagi doaimma álggaheamis.

Doalu guovdu sáhtá miedihit ovttá álggahanveahki. Doarjja ii miedihuvvo ohccái, geas árabut jo lea miedihuvvon álggahanveahkki dahje dan dávisteaddji doarjja doalu álggaheapmái dahje, gii lea dahje leamašan mearridanválddálaš oasálašžan servošis, masa lea miedihuvvon doarjja doalu álggaheapmái. Álggahanveahkki sáhtá goittotge miedihuvvot, jus doarjaga oažžu lea luohpan jo miedihuvvon doarjagis iige doarjaga máksin leat álggahuvvon dahje loatna loktejuvvon.

Álggahanveahki ožžon olmmoš galgá almmuhit fidnodoaimaplána ollašuttin ovcci mánotbaji siste doarjaga miediheamis.

27 §

Doalu guoskevaš gáibádusat

Álggahanveahki miediheami gáibádussan lea, ahte ohcci oažžu háldosis doalu, sisttisoallá huksejuvvon doallooppalašvuoda dahje unnimustá vihtta hektára bealddu dahje oktiibuot unnimustá 50 hektára meahcceatnama ja oktasašmeahcceamasteami.

Ovdalis 1 momeanttas ásahuvvon easttekeahhtá álggahanveahki sáhtá miedihuvvot luondduealáhusguovllus boazodollui, jus ohcci oažžu háldosis unnimustá ovttá hektára sturrosaš huksengelbbolaš doalu.

28 §

Doalu álggaheapmi

Boazodoalu hárjeheapmi gehččojuvvo álggahuvvon, go ohcci oažžu luobahangirjji dahje girjjálaš láigosoahpamuša vuodul háldosis doarjaga miediheami eaktun lean doalu ja ohcci ealihanboazomearri lea šaddan unnimustá beannotgeardásažžan das, mii dat lei go ohcci oáččui doalu háldosis, goittotge nu, ahte ohcci ealihanboazomearri lea guovtti jagi siste doalu álggaheamis unnimustá 80.

Boazodoalu ja eará luondduealáhusa hárjeheapmi gehččojuvvo álggahuvvon, go ohcci oažžu luobahangirjji dahje girjjálaš láigosoahpamuša vuodul doalu háldosis, geas hárjehuvvon luondduealáhusas ožžojuvvon jahkásaš oppalašboahu lea badjel 5 900 euro.

Jus doallu lea ožžojuvvon árbejuohkimis, juogadeamis dahje testameanttain, álggaheami áigin gehččojuvvo áigi, goas árbejuohkin, juogadeapmi dahje testameanta lea ožžon lága fámu ja ohcci ožžon háldosis oppalašvuoda, mii dahká doarjaga miediheami gáibádussan leamašan doalu

Jus hálddašeapmi sirdašuvvá maŋnelis go luobahangirjji vuolláičállinbeaivvi dahje áigin, goas árbejuohku, juogadeapmi dahje testameanta oáččui lága fámus, álggaheapmi gehččojuvvo dáhpáhuvvan hálddašeami sirdima áigge.

29 §

Álggahanveahki mearri

Álggahanveahki mearri lea dábálaččat eanemustá 50 000 euro, mas doarjaga mearri eanemustá 25 000 euro ja lotnii gullelaš doarjaga dahje váriidsirdinvearuhuslága (931/1996) 14 §.a 2 momeanttas oaiivilduvvon vearrofriddjavuoda mearri oktiibuot 25 000 euro.

Álggahanveahkin miedihuvvon loana mearri oažžu leat eanemustá 80 proseantta doalu dahje dan luovos opmodaga skáhppomis. Loana sáhtá miedihit oktiibuot eanemustá 100 000 euro.

Álggahanveahki eanemusmearis váldo vuhtii geahpádussan seammá doalu dahje dan luovos opmodaga skáhppomii miedihuvvon eará doarjja ja oppa doalu skáhppomii čuohcán 1

momeanttas oaiivvilduvvon vearrofriddjavuođa árvu. Doarjja geahpeduvvo vuosttažettiin lotnii gullelaš doarjagis, goittotge nu, ahte doarjagis 2 000 euro galgá guđđojuvvot geahpetkeahtá. Dán manjá doarjja geahpeduvvo doarjagis. Jus eará doarjagat ja ovddut oktiibuot mannet badjel lotnii gullelaš doarjjan ohccojuvvon álggahanveahki eanemusmeari, doarjja ii miedihuvvo.

6 lohku

Ealáhusárjeheaddji ássanhuksendoarjja

30 §

Ássanhuksendoarjaga miediheapmi

Ássanhuksendoarjaga sáhtá miedihit sajádagas, vuodđočovdosiiddisguin, teknihkalaš ráhkadusaidisguin ja rusttegiiddisguin heivvolaš sihke ássangoluidisguin govtolaš visttiid ja daidda gullelaš dálldoallovisttiid hukseninvesteremiidda, vuosttažettiin doaluin jo lean ássanvisttiid vuodđodivvumii.

Doarjaga sáhtá miedihit maiddá dakkár ássama bálvalan čáhcefuolahussii ja šleađgabargguide gullelaš investeremii, mii ii gula ássanvistti huksengoluide ja geaidnooktavuođa dahkamii almmolaš geainnus ássanvistti lusa.

31 §

Dorjojuvvon ássanvistti eanemus sturrodat

Eará go vuodđodivvojuvvon vistti lanjadatsturrodat oažžu leat eanemustá 160 njealjehasmehtera ja guovtti seammá visttis lean vistti lanjadatsturrodat oktiibuot eanemustá 200 njealjehasmehtera. Vistti viiddideamis lanjadatsturrodat oažžu sierra sivas leat stuorát go ovdalis lea daddjon, doarjja miedihuvvo goittotge eanemustá 180 lanjadatnjealjehasmehterii.

Vuodđodivvuma várás dorjojuvvon lanjadatsturrodat lea eanemustá 250 njealjehasmehtera. Dálldoallovistti dorjojuvvon stuorimuslanjadatsturrodat lea 60 njealjehasmehtera.

7 lohku

Bálgosa investerendoarjja ja áiddiid ortnegisdoallandoarjja

32 §

Bálgosa guoskevaš gáibádusat

Bálgosiid ovttas oamastan boazonjuovahagaid vuhtii válddekeahtá doarjaga miediheami gáibádussan lea, ahte bálgosis čuovvut buori boazodoallovuogi ja bálgosa ealihanboazomearri ii mana badjel bálgosii boazodoallolága vuodul nannejuvvon stuorámus lobálaš boazomeari. Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš sáhtá goittotge mearridit, ahte doarjja miedihuvvo, jus bálgosa ealihanboazomearri lea eanemustá golbma proseantta stuorát go ovdalis máinnašuvvon stuorámus lobálaš boazomearri ja doarjaga ohcci čájeha sierra sivaidda nannejuvvon boazomeari badjel mannami.

33 §

Plána ja sajuštanlohpi

Doarjaga mieđiheami gáibádussan bálgosii lea, ahte ohcci buktá ovdan áiggi dási bálgosa investerenplána ja investeremiid dikšunplána.

Doarjaga sáhtta mieđihit áiddi ceggeninvesteremii dahje ortnegisdoallamii dušše, jus ohcci čájeha plána, mas bohtet ovdan bálgosa guovllu ráját ja daid agit, guhkkodagat ja dieđut bálgosa áiddiid ođđasiidceggema, vuodđodivvuma ja jahkásaš ortnegisdoallama dárbbus ja bargguid hohpolašvuodaortnegis ohcanjagi ja čuovvovaš viđa jagis. Bálgosa guovllu áiddiide ii lohkkovuvvo váldegotti rájáid easttaáiddiid.

Bálgosa áiddi ođđasiidceggemii dahje vuodđodivvumii mieđihuvvon doarjaga gáibádussan lea, ahte bálggus buktá ovdan čielggadusa guovllu eaiggádis dahje hálddašeaddji miehtamis dahje virgeapmahačča lobis áiddi sajušteapmái.

34 §

Bálgosa investerendoarjaga dohkkehuvvon golut

Bálgosa investerendoarjaga sáhtta mieđihit boazonoalus dárbašlaš ja govtolaš goluide, mat bohtet:

- 1) bissovaš eastta-, bigálus-, guohtun-, mearkun-, biebman- dahje bargoáiddi ceggemis dahje vuodđodivvumis;
 - 2) bálgosa dahje bálgosiid ovttas oamastan boazonjuovahaga dahje dan oasi vuodđodivvumis;
 - 3) bargoeanavistti huksemis, viiddideamis dahje vuodđodivvumis;
 - 4) bigálusáidái dahje boazonjuovahakkii doalvu geainnu huksemis dahje vuodđodivvumis;
 - 5) meahcevuojána dahje bohccuid fievrrideamis geavahuvvon rusttegiid skáhppomis; doarjja ii goittotge mieđihuvvo biilla, girdinmašiinna dahje helikoptera dahje daid lassirusttegiid skáhppomii;
 - 6) diehtovuogádaga ja biergasiid ja eará dávisteaddji luovos opmodaga skáhppomis.
- Doarjja sáhtta mieđihuvvot maiddá dakkár čáhcefuolahussii dahje šleađgabargguide gullevaš investeremii, mii ii gula 1 momeanttas oaivvilduvvon investerema huksengoluide.

35 §

Áiddiid ortnegisdoallamii dohkkehuvvon golut ja doarjaga mearri

Bálgosa áiddiid ortnegisdoallandoarjaga sáhtta mieđihit goluide, mat bohtet:

- 1) ortnegisdoallanbargguin geavahuvvon huksendárbašiid skáhppomis ja daid fievrrideamis ordnenbáikái;
- 2) meahcevuojána geavaheamis ortnegisdoallanbáikái johtimis;
- 3) bargomašiinnaid geavaheamis ordnenbargguin;
- 4) ordnenbargguid dahkan bargiid bálkkáin, daid siidogoluin ja eará lágas ásavuvvon bargoaddigoluin.

Ortnegisdoallandoarjja ii mieđihuvvo áiddi vuodđodivvumii.

Doarjja sáhtta mieđihuvvot bálgosa guovdu jahkásaččat unnimustá 1 000 euro ja eanemustá 10 000 euro.

8 lohku

Dutkanruhtadeapmi

36 §

Doarjaga čuozáhat ja dohkkehuvvon golut

Dutkanruhtadeami sáhtta mieđihit boazodoalu ja luondduealáhusaid guoskevaš ekonomalaš, sosiála, teknikkalaš, biraslaš, hálldahuslaš ja vuoigatvuodalaš gažaldagaid dutkamuššii sihke gilvvohallan- ja iskkushuksendoibmii.

Dutkanruhtadangollun sáhtta dohkkehit 2 §:a 2 momeanttas máinnašuvvon kommišuvvna ásašusa 31 artihkkala 6 čuoggás oavvilduvvon goluid.

37 §

Dutkanráđđádallangoddi

Eana- ja meahccedoalloministeriija vástida boazo- ja luondduealáhusaid dutkanráđđádallangotti ásaheamis. Ráđđádallangoddái sáhtta nammadit sátneljodiheddji ja eanemustá gávcci lahtu golmma jahkái háválassii. Sátneljodiheddjis ja lahtuin galgá leat ráđđádallangotti doaimmaid dáfus doarvái buorre áššedovdamuš.

Ráđđádallangotti lahtuid buhtadusain ja mátkkoštangoluin vástida dat virgeoapmahaš dahje doaimmaorgána, man ovddasteaddji ráđđádallangotti lahttu doaimmá.

Ráđđádallangoddi addá dárbbasettiin cealkámuša ruhtadeapmin ohccojuvvon dutkan- ja čielggadanfidnuin.

9 lohku

Sierra ovddut

38 §

Sierra ovddu mieđihangáibádušat

Lohpi boazodoalu ráhkadusdoarjja 87 §:a 1 momeantta 1—3 čuoggás oavvilduvvon doarjjabáikki sajušteapmái sáhtta mieđihit, jus:

- 1) doarjjabáikki lanjadatsturodat lea eanemustá 40 njealjehasmehtera;
- 2) vuorkká lanjadatsturodat eanemustá 10 njealjehasmehtera;
- 3) doarjjabáikki dahje vuorkká sajušteamis dahje geavaheamis ii árvvoštallo čuohtit mearkkašahhti hehttehusa guovllu birrasii.

39 §

Sierra ovddu fápmoáigi

Meahciráđdehus hálldašan eatnama geavahanvuoigatvuoda guoskevaš lohpi mieđihuvvo:

- 1) unnimustá 20 jahkái boazodoalu ráhkadusdoarjja 87 §:a 1 momeantta 1—3 čuoggáin oavvilduvvon doibmii;

- 2) unnimustá viđa jahkái boazodoalu ráhkadusdoarjja 87 §:a 1 momeantta 4 čuoggáin oavvilduvvon doibmii;

10 lohke

Doarjaga máksin

40 §

Golu duodalašvuohta ja loahpalašvuohta

Doarjaga máksima ja loana loktema gáibádussan lea, ahte máksinohcamušas ággan lean doaibmabidju lea ollašuttton ja das boahtán gollu lea loahpalaš. Gollu lea loahpalaš, jus doarjaga oažžu ii leat ožžon iige sáhte oažžut dan dahje dan vuodul vuoládusa, buhtadusa dahje máhcaheami.

Jus loatna lea miedihuvvon giddes opmodaga skáhppomii, álggahanveahkkái gullelaš loanaoazžu goittotge loktet, jus luobadangirjai vuodduvvan doarjaga čuožáhahkan lean vástta máksojuvvo manimustá loana manimus eari loktedettiin.

41 §

Goluid duodašteapmi

Doarjaga máksima ja loana loktema gáibádussan lea, ahte doarjaga oažžu laktá máksima guoskevaš ohcamušii sirrema doaibmabijus šaddan goluin ja doaibmabiju ovdáneamis. Doarjja ii máksojuvvo ovdal go gollu lea girjejuvvon doarjaga oažžu rehketdollui dahje muituimerkenegatnegasa vearrogeatnegahtton oasis muituimerkejumiide.

Ássanhuksema máksin ja loana loktema eaktun lea, ahte doarjaga oažžu čájeha ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáža dohkkehan duodaštusa investerema gárvvásmuvvandásis.

Oassemáksingávppiin skáhppojuvvon opmodaga guoskevaš doarjaga máksima ozadettiin doarjaga oažžu galgá doaimmahit ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáži ruhtadanfitnodaga girjjálaš almmuhusa oassemáksinsoahpamušain skáhppojuvvon opmodaga guoskevaš mávssuin skáhppoma doaimmaheaddjai. Almmuhusas galgá boahtit ovdan guđege máksineari euromearri ja máksinbeaivi.

42 §

Álggahanveahki doarjaga máksin

Álggahanveahki doarjjaoassi máksojuvvo guovtti seammasturrosaš earrin njukčamánu dahje golgotmánu manimus beaivvi (doarjaga máksinbeaivi).

Vuosttas doarjjaearri máksojuvvo doarjaga miediheami maŋŋá doalu álggaheami vuosttas čuoŋvovaš máksinbeaivvi. Jus doalu álggaheami vuosttas čuoŋvovaš doarjaga máksinbeaivái lea oanehut áigi go guokte mánus, vuosttas doarjjaearri máksojuvvo doalu álggaheami nubbin čuoŋvovaš doarjaga máksinbeaivvi.

Doarjaga nuppi eari máksima gáibádussan lea fidnodoaibmaplána skihkalaš ollašuttin. Álggahanveahkki máksojuvvo eanemustá viđa jagi áigge doalu álggaheamis.

Boazodoalu ráhkadusdoarjjalága 56 §:a 2 momeanttas oavvilduvvon čielggadusaid galgá doaimmahit manimustá guokte mánus ovdal doarjaga máksinbeaivvi.

43 §

Eará doarjaga máksin ja loana lokten

Eará doarjaga go álggahanveahki doarjaga vuosttas eari máksima ja loktenlobi galgá ohcat guovtti jagi sistá doarjaga miediheamis. Jus doaibmabiju ollašuhttináigi lea guhkiduvvon, vuosttas eari máksima galgá ohcat mearrádusas máinnašuvvon áigge.

Huksemii miediuvvon doarjaga mañimuš guovtti mánu siste doaibmabiju ollašuhttimii ásavuvvon mearreáiggi nohkamis.

Máksimii ohccojuvvon doarjaga vuosttas ja mañimuš earru galgá leat unnimustá 20 proseantta doarjagiin miediuvvon veahki mearis ja loana vuosttas ja mañimuš earru galget leat unnimustá 20 proseantta doarjaga čuožáhahkan lean loana oppalašmearis. Ássanhukseandoarjaga doarjaga máksjuvvo ja loana oázžu loktet gárvvásmuvvandási mielde.

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš sáhtá mearridit, ahte doarjaga máksjuvvo dahje loana sáhtá loktet mearreáiggi mañná dahkon ohcamušain, jus ohcci čájeha dehálaš sivaid ohcamuša mañnoneapmái, ohcamuš lea mañnonan čielgasit, máksima mañnonan ohcan ii leat váikkuhan doaibmabiju ollašuhttimii iige máksin váikkut ohcciid dásseárvosaš meannudeapmái.

11 lohku

Loanid almmolaš eavttut

44 §

Stáhtaloana čujuhanreantu

Stáhtaloana čujuhanreantu sáhtá leat 6 dahje 12 mánotbaji euribor -reantu. Čujuhanreantui lasihuvvo guovtti proseantaovttadaga giddes oassi. Stáhtaloana oppalašreantu molsašuvva loatnaáigge čujuhanreanttu molsašuvvama mielde.

Eaktu reanttu molsašuvvamii 1 momeanttas oavvilduvvon vugiin galgá máinnašuvvot doarjjamearrádusas.

45 §

Stáhtaloanas máksjuvvon reantu ja reantofriddjavuohhta

Loatnaoázžu galgá máksit stáhtaloanas boazodoalu ráhkadusdoarjjalága 37 §:a 2 momeanttas oavvilduvvon reantoovdu meriin vuoliduvvon reanttu. Dan mañná, go loana reantoovdu lea geavahuvvon visot, galgá loanas máksit dan oppalašreanttu čuovvu reanttu.

Huksemii miediuvvon stáhtaloanat leat guokte vuosttas loatnajagi reanttuheami. Reantofriddjavuohtan miediuvvon doarjaga rehkenastjuvvo oppalašreanttu vuodul.

46 §

Stáhtaloana friddjajagit

Stáhtaloana eaktun sáhtá ásaht, ahte oanádusat eai berrojuvvo ovttá, muhto eanemustá golmma jagi áigge, muhto oanádusat kuitejuvvojit máksjuvvon ovdal dan earrebeavvi, goas vuosttas oanádus livččii muđuid galgan máksjuvvo. Bearakehtá báhcán oanádus rehkenastjuvvo mielde doarjagii gullevaš oppalašdoarjaga rehkenastimis. Friddjajagiid

oanádusearit válodojuvvojit doarjaga rehkenasttedettiin vuhtii mieđihuvvon oppalašloatnameari mielde rehkenaston.

47 §

Stáhtaloana mieđiheami dáhkádussan ja almmá dáhkádusa gullelaš doarjaga mearri

Stáhtaloana sáhtta mieđihit oassin almmá dáhkádusa, jus loana ohccis ii leat vejolaš geavahit dakkár opmodaga dahje ruhtaváriid, maid lea vejolaš geavahit ohccojuvvon loana dáhkádussan. Loatna sáhtta goittotge mieđihuvvot almmá dáhkádusa dušše, juos loana doibmii eai gula čielga riskkat, doaibma lea stádis ja loana ohccis sáhttit ovddit doaimma vuodul árvoštallat birget loana ja dan reantuid máksimis. Obban dáhkádusa haga loatna sáhtta mieđihuvvot dušše, jus dasa leat earenoamáš dehálaš sivat. Luovus opmodaga skáhppomii loana ii sáhte mieđihit obban dáhkádusa haga.

Oassin almmá dáhkádusa mieđihuvvon lotnii gullan doarjaga mearri lea 0,45 proseantta loana mearis. Jus loatna lea mieđihuvvon obban almmá dáhkádusa, doarjaga árvu lea 1,0 proseantta loana mearis.

48 §

Lotnii gullan meari mearri

Ealáhus-, johtalus-, ja birasguovddáš mearrida eanemusmearis, mii loatnaáigge sáhtta geavahit stáhtaloana reantoovdun, oanádusaid friddjajahkin, reantofriddjavuohta ja dáhkádusa haga gullan doarjagii dahjege reantodoarjjaloana reantodoarjjan.

Stáhtaloana reantoovdun mieđihuvvon doarjaga eanemusmearri lea vihtta proseantta eanemusreantoovdun ja reantodoarjjaovdun ja reantodoarjjaloana reantodoarjja njealji proseantta eanemusreantodoarjaga vuodul jahkebeali reantobottuin rehkenaston nominálaárvosáš doarjjaeriid oktiirehkenastojuvvon meari.

Stáhtalotnii gullelaš reantofriddjavuohta rehkenastojuvvo oppalašreanttu vuodul čuovvumin 2 momeantta njuolggadusaid. Stáhtaloana friddjajagit rehkenastojuvvojit mielde dohkkehuvvon oppalašloatnameari čuovvu oanádusaid.

Jus stáhtalotnii gullelaš veahkki lea mieđihuvvon álggahandoarjjan, doarjja máksojuvvo eanemustá viđa jagi áigge loana dahje dan vuosttas oasi loktema rájes.

49 §

Loatnahápmásaš doarjagiid doarjjadássi

Mieđihettiin doarjja lotnii gullelaš doarjjan oaiivilduvvo doarjjadásis stáhtaloatnareantoovdu, reantofriddjavuođa, oanádusaid friddjajagiid ja dáhkádusakeahtes árvvu ja reantodoarjjaloana reantodoarjaga oppalašmeari oasis doarjaga čuozáhaga dohkkehuvvon goluin.

Doarjjadási rehkenasttidettiin beallejagiid gaskka máksojuvvon reantoovdu, reantofriddjavuohta ja friddjajagiid oanádusat ja reantodoarjjaloana reantodoarjja diskontojuvvo doarjaga mieđihanjagi árvui. Diskontodoarjjan geavahuvvo čujuhus- ja diskontoreantuid eanemusmearis heivehuvvon vuogi dárkkisteamis addojuvvon kommišuvnna dieđuaddimis (08/C 14/02) oaiivilduvvon čujuhusreanttu.

50 §

Hávil máksojuvvon reanttut ja stáhta oažžumat

Loana dahje stáhta oažžuma galgá oppalašvuodas máksojuvvot ovttá earis lagamus čuovvovaš earrebeaivvi, jus earrebeaivvekahtes kapitála lea eanemustá 850 euro.

51 §

Loatnaeavttuid nuppástuhttin

Loatnalágádus ja loanaoažžu eaba oaččo soahpat loana eavttuid nuppástuhttimis almmá ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáža lobi, jus lea duodalaš, ahte nuppástusa geažil stáhta golut lassánit loatnaáigin mii lea vel báhcán. Reantodoarjjaloana eavttuid oažžu goittotge rievdadit dan maŋŋá, go lotnii gullevaš reantodoarjja lea máksojuvvon oppalaččat, jus loana dáhkádussas ii leat stáhtadáhkádus.

Ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáža lohpi loatnaeavttuid nuppástuhttimii galgá skáhppojuvvot ovdal go dan oanáduseari dahje reanttu čadahangeatnegasvuohta lea doarjaga eavttuid mielde šaddan, maid nuppástusohcamuš guoská dahje, jus gažaldat lea dáhkádusa čuožáhaga loanas, ovdal go maŋideami čuožáhaga oanádusa earrebeaivi lea mannan.

52 §

Loatnalágádusa goluid buhtten

Loatnalágádussii stáhtaloanaid dikšumis šaddan goluid buhtadusa sturrodat lea 0,75 proseantta mávssekahtes kapitála mearis. Buhtadus ohccojuvvo Dálonguovlodoaimmahagas jahkebeliid gaskka.

53 §

Lotnii gullevaš doarjaga čuovvun

Stáhtalotnii, reantodoarjjaloana dahje eará stáhtadáhkádusa čuožáhahkan lean lotnii gullevaš doarjaga čuovvumin loatnaaddi galgá doaimmahit Dálonguovlodoaimmahakkii goittotge čuovvovaš dieđuid:

- 1) guovddášruhtalágádusovddaldat ja doarjaga ohcan hálddašan loatnalágádusa kontora nummira;
- 2) loatnaoažžu ja gielakoda;
- 3) doarjjamearrádusa hálldahuslaš nummir;
- 4) doarjjašládja ja -koda;
- 5) loana nummir, mieđihuvvon loana mearri, loatnašládja ja loatnaáigi;
- 6) loana mieđihanbeaivemearis;
- 7) loana dahje stáhtadáhkádussii gullevaš doarjaga mearri oktiibuot;
- 8) loanas loktejuvvon eari máksin ja loktema beaivemearri;
- 9) reantoproseanta sihke loana ja reanttu rehkenastinvuohki;
- 10) oanádusvuohki ja loatnaearrebeaivvit;
- 11) loanas máksojuvvon reanttut ja daid máksinbeaivvit;
- 12) loanas máksojuvvon oanádusat ja daid máksinbeaivvit;
- 13) loana mávssekahtes kapitála;
- 14) reantodoarjaga guđege reantoáigodaga vássán doarjaga mearri ja reantodoarjagis geavahuvvon oassi oktiibuot;

15) stáhtaloanas gollan doarjaga mearri guđege reantomáksingaskaomiin sierra ja reantodoarjjaovddus, oanádusaid friddjajagiin, reantofriddjavuohtan ja dáhkádusakehtes gullevaš doarjagiin geavahuvvon oassi oktiibuot;

16) mieđihuvvon máksinálkideami mearri jahki.

12 lohku

Stáhtadáhkádus

54 §

Stáhtadáhkádus

Stáhtadáhkádusa mieđiheami gáibádussan lea, ahte loatnaprogramma čuovvu jahkásaš oanádusmávssut leat buohkaide seammá stuorit.

Stáhtadáhkádussii gullevaš doarjja ii sáhte mannat badjel doarjjačuozáhaga oppalašvuodadoarjaga eanemusmeari. Jus seammá dárkkuhussii stáhtadáhkádusa lassin ohccojuvvo sihke loana ja doarjaga ja mieđihuvvon doarjja manašii badjel doarjjačuozáhaga oppalašdoarjaga eanemusmeari, stáhtadoarjagii gullevaš doarjaga mearri geahpeduvvo vuos lotnii gullevaš doarjagis nu, ahte dáhkádussii gullevaš doarjaga sáhtta geahpeduvvot lotnii gullevaš doarjaga mearri eanemustá beallái dan mearis, mii muđuid sáhtašii mieđihuvvot čuozáhahkii, ja loahppaoassi dáhkádussii gullevaš doarjaga mearis geahpeduvvo doarjjan. Jus seammá dárkkuhussii ohccojuvvo stáhtadáhkádus ja doarjja, dávisteaddji geahpádus dahkko doarjaga mieđis.

55 §

Stáhtadáhkádusa čuozáhat ja eavttut

Stáhtadáhkádus sáhtta mieđihuvvot 4 logus oaivvilduvvon buvttadanráhkadusa hukseninvesteremin dahje bohccuid skáhppoma ja 6 logus dárkkuhuvvon ássanhuksema várás váldojuvvon lotnii.

Stáhtadáhkádus mieđihuvvo vuosttažettiin lotnii, mii geavahuvvo doibmii, mas mearkkašahtti láhkai ođasmahttet buvttadvugiid dahje mainna viiddidit doalu buvttadandoaimma. Doaimmas eai oaččo leat mearkkašahtti ruhtadeapmái gullevaš riskkat.

Ovttá doalu guovdu ožžot leat stáhtadáhkádusat fámus eanemustá 100 000 euro. Stáhtadáhkádus sáhtta dušše earenoamáš siva dihtii leat stuorát go 30 proseantta dorjojuvvon doaimbábiju oppalašruhtadeamis. Jus seammá doarjjačuozáhahkii lea mieđihuvvon dahje mieđihuvvo doarjja, doarjja ja stáhtadáhkádus eai oaččo leat stuorát ho 70 proseantta doarjaga čuozáhaga doaimma oppalašruhtadeamis.

Jus dorjojuvvon investerema dohkkehuvvon golloárvvoštallan dahje fálaldat manná badjel doarjjagelbbolaš eanemusmeari, stáhtadáhkádusa sáhtta mieđihit dohkkehuvvon doarjjagelbbolaš goluid badjel mannan loana oasi várás, jus dáhkádussii gullan doarjja ovttas doarjaga ja seammá dárkkuhussii mieđihuvvon lotnii gullevaš doarjagiin ii mana badjel dohkkehuvvon doarjjagelbbolaš eanemusgoluide vuodđuduvvan doarjaga eanemusmearis.

Stáhtadáhkádussii galgá addot vuostedáhkádus, mii sáhtta leat giddodat- dahje fitnodatgiddehus.

56 §

Stáhtadáhkádussii gullevaš doarjaga mearri

Stáhtadáhkádussii gullevaš doarjaga mearri lea unnimustá 0,15 proseantta muhto eanemustá 5,0 proseantta oppa dáhkádusa mearis.

Eana- ja meahccedoalloministeriija almmuha jahkásaččat ovddalgihtii guđege jagi mieđihuvvon stáhtadáhkádusaid várás stáhtadáhkádussii gullevaš doarjaga mearrin gehččojuvvon ossodaga stáhtadoarjaga mearis.

57 §

Stáhtadáhkádusas berrojuvvon mávssut ja loatnaaddái čađahuvvon buhtadus

Stáhtadáhkádusas berrojuvvon mávssut ja loatnaaddái čađahuvvon buhtadus Stáhtadáhkádusaid mieđihettiin berrojuvvo loana oažžus loatnalágádusa bokte stáhtii geardemáksu, man sturrodat lea 0,75 proseantta dáhkádusa mearis, goittotge eanemustá 200 euro. Lassin dáhkádusas berrojuvvo loana oažžus jahkebeliid gaskka máksu, man sturrodat lea 0,75 proseantta dáhkádusa guđege áigge báhcán mearis. Dáhkádusas berrojuvvon mávssuid galgá máksit jahkásaččat guovtti earis cuoŋománu ja golggotmánu maŋimuš beaivvi.

Loatnaaddái dáhkádusloana dikšumis máksojuvvon buhtadus 0,2 proseantta dáhkádusa dan áigge báhcán mearis. Buhtadus ohccojuvvo Dálonguovlodoaimmahagas jahkebeliid gaskka.

58 §

Fápmuiboahhtin

Dát ásahus boahtá fápmui 15. beaivve miessemánu 2017.

Jagi 2017 ovdalis 4 §:a 2 momēantta 2 čuoggás oaivvilduvvon mearreáigi dutkanruhtadeami ohcamii nohká 31 beaivve golggotmánus.

Helssegis miessemánu 11. beaivve 2017

Viste-, energiija- ja birasministtar Kimmo Tiilikainen

Boarráset hálddahuščáli Mika Saari

EALÁHUSHÁRJEHEADDJI INVESTERENDOARJJA

Doarjjačuozáhat	Stáhtaloatna	Lotnii gullelaš doarjaga mearri	Doarjja	Doarjja oktiibuot
	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin
Bohccuid skáhppon				
Nuortalašguovllus	60	20	35	55
Eará boazodoalloguovlluin	60	30	-	30
Eará boazodoalloguovllus, go 21 §:n 2 mom. gáibádusat divvet	60	30	20 ¹⁾	50
Mohtorgielkkát				
Boazodoalloguovllus	-	-	20	20
Boazodoalloguovllus, go 22 §:a 2 mom. gáibádusat divvet	-	-	35	35
Boazodoalloguovllus, go 21 §:a 2 mom. gáibádusat divvet	-	-	40	40
Njealjejuvllagat				
Boazodoalloguovllus	-	-	20	20
Boazodoalloguovllus, go 22 §:a 3 mom. gáibádusat divvet	-	-	35	35
Boazodoalloguovllus, go 21 §:a 2 mom. gáibádusat divvet	-	-	40	40
Eará luovosopmodat				
Nuortalašguovllus	50	15	40	55
Eará boazodoalloguovlluin	60	20	-	20
Buvttadanvisttit				
Nuortalašguovllus	40	10	50	60
Eará boazodoalloguovlluin	60	20	-	20
Buvttuslaš geaidno-, čáhcefuolahus-, šleatgainvesteren, mii ii gula vistti goasttádusaide				
Nuortalašguovllus	50	15	40	55
Eará sajis	60	20	-	20
Bargoeanavisttit, luondduealáhusguovllus doalu olggobealde				
Vuođđodivvun ja viiddideapmi	60	20	-	20
Odđahuksen	60	20	20	40

¹⁾Doarjja miedihuvvo dušše daid bohccuid skáhppomii, maid skáhppomin ohcci boazomearri laktá 80 ealihanbohccui.

EALÁHUSHÁRJEADDJI VISTEHUKSENDOARJJA

Doarjjačuozáhat	Stáhtaloatna	Lotnii gullelaš doarjaga mearri	Doarjja	Doarjja oktiibuot
	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin
Vuoddodivvun ja viiddideapmi luondduealáhusguovllus	60	20	20	40
Oddahuksen luondduealáhusguovllus	70	30	10	40
Oddahuksen, Vuoddodivvun ja viiddideapmi eará boazodoalloguovllus	80	40	-	40

BÁLGOSA INVESTERENDOARJJA ¹⁾

Doarjjačuozáhat	Stáhtaloatna	Lotnii gullelaš doarjaga mearri	Doarjja	Doarjja oktiibuot
	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin	Proseantta dohkkehuvvon goluin
Guohtun-, suodje- ja bargoáiddit	-	-	70	70
Bigálus-, eastta-, merken- ja biebmánáiddit	-	-	60	60
Boazonjuovahaga vuoddodivvun, bargoeanavistti hukseninvesteren, bigálusáiddi dahje boazonjuovahakkii doalvu geaidnu	-	-	50	50
Bargoeanavisttit	-	-	50	50
Meahcevuoján, fievrredanbierrasat, diehtovuogádagat ja -rusttegat ja eará dávisteaddji luovosopmodat	-	-	40	40

¹⁾ Bálgosiid oktasaš fidnuin doarjaga mearri bálgosa guovdu mearrašuvvá bálgosiid guovdu stuorimus lobálaš ealihanboazomeriid mielde čuvvon goris.